

HAJDÚ-BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM
242. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. X. 15.,
CSÜTÖRTÖK

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

AZ EREDMÉNY A FONTOS

A környezetvédelem helyzete Berettyóújfaluban

Nemcsak az országgyűlés legutóbbi ülészakája vetette fel a környezetvédelem összetett kérdéskörét — ez a probléma szocialista társadalmunk intenzív fejlődésének időszakában szinte robbanásszerűen jelent meg. Az elmúlt évek során a környezetvédelemről való gondolkodás, feladatok meghatározása, felelősök kijelölése szinte minden település, állami vagy társadalmi szervezeti folyamatos napi munkájának részévé lépett elő.

Berettyóújfaluban a városi tanács évente vizsgálta a környezetvédelem helyzetét, vagy komplexitásában, a szakhatósági feladatoktól a széles társadalmi rétegek bekapcsolásáig terjedően, vagy pedig egy-egy részt kiemelve, arra összpontosítva. 1979-ben átfogó, rövid- és hosszútávú célkitűzéseket is meghatározott a tanács.

A hazafias Népfront berettyóújfalui járási-városi bizottsága 1980. szeptember 16-án alakította meg a városi környezetvédelmi munkabizottságot. Ez a bizottság a tanács tervekkel összhangban fogalmazta meg tennivalóit, melyek a közegészségügyi kulturáltságtól kezdve a természeti értékek óvásáig hivatott mozgalmak szervezésén át az ifjúság környezetvédelmi tevékenységének kialakításáig tartó munkájának megvalósításáig terjed.

Sok a városba vezető utak mentén a szinte kizárólag a tévesek tulajdonában levő roncstól, rendezetlen területtől — ezek rendbetétele is összefogást igényel.

Új mozzalmak is indultak a városban, így az „Egy üzem egy utca” — ennek keretében például a Tejporgyár a Kádár utcát, a Tűzoltóság a Furdai utcát, a Dózsa Tévesz a Nyáras utat gondozza, fásítja. S a kapukon belüli tisztasághoz, rendezett előkerthez és udvarhoz a „Tiszta utca” jobban illik — erre agítálnak most a tanácsstagok, lakóbizottsági aktivisták, népfrontosok.

A Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei környezetvédelmi munkabizottsága október 14-én, délután a Berettyóújfaluban tartott kihezelyeztetést. Ennek első napirendi pontjaként Szincsek János, a berettyóújfalui környezetvédelmi munkabizottság titkára számolt be munkájáról, feladataikról, az állami, párt-, gazdasági és tömegszervezetekkel közösen végzett tevékenységéről. Az ülés másik két témájára, „A BM-szervek tapasztalatai a megye környezetvédelméről és az általuk tett intézkedésekről”, illetve a „Hajdú-Bihar megye környezetvédelmi helyzete, hosszú- és középtávú koncepciója” címűekre később visszatérünk.

Őszi megyei könyvhetek

Az őszi megyei könyvhetek a vidéki könyvtérfejlesztés fontos eseményei.

Hajdú-Bihar megyében a rendezvénysorozat ünnepélyes megnyitóját október 16-án, pénteken 17 órakor tartják meg Hajdúhadházon a tanács háza dísztermében. Megnyitót mond Bényei József, a Magyar Írók Szövetsége kelet-magyarországi csoportjának titkára. A megnyitói ünnepség vendége lesz Gerő János író, Kiss Tamás költő és Székelyhidi Agoston kritikus. Közreműködnek a Csokonai Színház művészei, valamint a Hajdúhadház-Téglás ÁFESZ vegyes kórusa és a hajdúhadházi Új Barátság Tsz Ortutay népdalköre.

Az őszi megyei könyvhetek időszakában az ÁFESZ tízenhárom könyvesboltjában, valamint valamennyi áruházában könyvkiállítás és -vásárt rendeznek. Kaphatók lesznek a legújabb megjelent könyvek az ÁFESZ paviionjaiban is. Csaknem száz rendezvény teszi színessé a programot, így író-olvasó találkozókat rendeznek, sor kerül anketokra, különböző kiállításokra is. A KPVDSZ — már hagyományosnak tekinthető — októberi kulturális hónapjának rendezvényei egészítik ki és teszik teljessé az idei őszi könyvhetek Hajdú-Bihar megyei esemény-sorozatát.

Szervezetten halad a munka a földeken

Megszerte nagy erővel fény sugarazta be az őszi havégek a kukorica betakarítását a mezőgazdasági üzemek. A hatalmas kukoricatáblákat benépesültek; jó és ügyes gépek végzik a betakarítást hajdúhadházon, a jó ütemben haladt. A látottak arról tanúsítják, hogy a munkát precízen megszervezték a szövetkezet vezetői; tudják, ez is — a jó szervezés — múlik a betakarítás sikere. Pontosan érkeztek a szállító járművek a betakarító gépek mellé, hogy azután hasznos terüket minél gyorsabban, állás és várakozás nélkül kiüríthessék.

De a jó gépek, a kifogástalan szervezés mellett ne feledkezzünk meg a betakarítást végző emberekről sem; mindegy a népgazdaságnak késő estig, s ha kell éjszaka is ott ülnek a gépek vezető-fülkéjében, s kitartóan, gondosan, lankadatlanul végzik munkájukat. Ok azok, akik ősszel, a legnagyobb mezőgazdasági munkák idején is helytállnak, sokszor igen nemegörökítette a nagy őszi betakarítás egy-egy jellegzetes pillanatát. Ezúttal még nap-

Háttérpar-fejlesztés vagy behozatal?

VILLAMOS HÁZTARTÁSI KÉSZÜLÉKEK GYÁRTÓINAK TANÁCSKOZÁSA

A Gépipari Tudományos Egyesület Hajdú-Bihar megyei szervezetének rendezésében október 14-én megnyitották a villamos háztartási készülékek gyártásának X. szemináriumát.

A Szakszervezetek Megyei Tanácsának konferenciatermében Novotni Lajos, a Hajdúújfalui Iparművek műszaki igazgatója köszöntötte a megjelenteket. A villamos készülékek gyártó hazai vállalatok szakembereinek kívül megjelentek a külkereskedelmi vállalatok képviselői. Ott volt dr. Csernok Attila, a Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettese is.

Bartha István, a Hajdúújfalui Iparművek vezérigazgatója mondtott megnyitó beszédet, majd Szepessy Sándor, az OMFB főosztályvezetője tartott előadást a háztartási készülékek gyártásában és forgalmazásában elért eredményekről. Bevezetőjében röviden elemezte a villamos háztartási készülékek gyártásának hazai történetét. Ezt követően a gyártók máig is fennálló legnagyobb problémáját, a háttérpar elmaradottságát elemezte.

A háztartási készülékek iparának viszonylag gyors hazai fejlődésével a háttérpar sem választékban, sem minőségben nem tudott lépést tartani. A gyártók a jelenlegi gazdasági szabályozással még mindig nincsenek elégedettek a fejlesztésben, és nem érzik a minőségi munka jelentőségét, hatását a késztermékre. Így a készülékeket előállító gyárak vagy tőkés importra szorultak, vagy magukra vannak utalva. A fejlett ipari országokban az alapanyaggyártás a feldolgozóipar előtt jár, s már korábban elkezdődött az alkatrészek és szerelvények gyártásának specializálódása.

(Folytatás a 2. oldalon)

Picasso-émlékiállítás a Kossuth Egyetemen

A nagy spanyol festőművész, Pablo Picasso születésének 100. évfordulójára emlékeztetve a Kossuth Lajos Tudományegyetem UNESCO-klubja és az Egyetemi Könyvtár kiállítását rendezett. Az ünnepélyes megnyitóra október 14-én délelőtt 11 órakor került sor az egyetemi kiállítóhelyiségben.

Uzonyi Pál, a KLTE UNESCO-klubjának titkára köszöntötte a megjelenteket, majd dr. Éles Csaba tanársegéd méltatta Picasso életművét.

ÓNAPTÁR

Német évvel ez-
re 14-én kezdő-
posdi családval
özelmes hadjá-
an, 1606-ban el-
edelem egészen
plomáciai szol-
a kint hadve-
is; 1395-ben az
aratott az er-
alföldi haderő
török seregen
még unoka-
igmond fejede-
állott, ő azon-
császári segít-
erdély egymaga
lmi a törökök
ásra kényszer-
véres csatáer-
edig — a Habs-
éleg kiábrán-
keresett Erdély
biztosításához.
ai folytatott bi-
a kassai föl-
kezebe került,
ste az alkalmat,
a Bocskaira, s
artokait. Neki
reszélyben sike-
hajdúkat, s
osó és Diószeg
az ellene vo-
set.
ik és a hozzá-
bbágyok élén
ek és vitte győ-
uralom elleni

LETES KESZTŐ

Eva
12-144

október 17-én
újabböszörmé-
si központ
Jákó Vera,
uskás Sándor
etik meg a

AK. Nagy el-
ki az első,
lított, arany-
esített por-
ek, dobozok,
gyertyatar-
endkívül igé-
nyománnyal
l-keleti pia-
yak az Alla-
s a Herendi
új közös ter-

október 19-én
dr. Deme-
rásbíró tart
abadságtelepi

OW. A ka-
házban ok-
rától a Sár-
tes ifjúsági
us, Ica, Lo-
adás ÁFESZ
mint Molnár
zenekara ad
KPVDSZ
keretében.

ÁLLAT-
ást követő-
nyók látott
esi zoo nő-
hármás és
örvendez-
zőikát.

ITÁS. Her-
ikusművész
lik kiállítás
pénteken
a debreceni
ptárban. Az
ező tárlatot
rat-kiállítás,
ész találko-

ÉNYEK

október 20-
Híd utca
ig a TIGÁZ,
raktár és a
a Tarányi ut-
egig; október
ata 8.00-16.00
mindkét ol-

rség 9408 4301
háromszögle-
nyálata 1981.
énytelen. (X)

vendégein-
nyászat reggel
nyitva Koz-
szolgáltatást
en, Borz u.
pól. nyílik.)
01, 2, 3 és 15-
0)

vendégeimet,
et a Katona
ntettem. H-
ec. Levélcím:
ecen, Jerli-

Debrecen.
Felelős
00 forint —

VILLAMOS HÁZTARTÁSI KÉSZÜLÉKEK GYÁRTÓINAK TANÁCSKOZÁSA

(Folytatás az 1. oldalról)

A külkereskedelmi szakemberek szerint alapos piaci elemzést kell készíteni, mert időszakonként minimális hiány egy-egy készülékfajtából valóban tapasztalható, de több tízezer darabot a hazai piac tartósan képtelen felvenni. Ez az út tulajdonképpen a követő árelv előli kitérés, s zsákutcába vezet.

A nemzetközi munkamegosztás hatása és a háztartási készülékek magyarországi fejlesztése, gyártása közötti kapcsolatot Kozma Miklós, a Transelektro Külkereskedelmi Vállalat vezérigazgatója elemzte. Bevezetőjében utalt arra, hogy a fejlett ipari országok gyártói között

nagy a konkurrenciaharc. Ennek egyik következményeként kezdtek el a tőkés cégek a kooperációs kapcsolatokat kiépíteni a szocialista országokkal. A nemzetközi munkamegosztásba való bekapcsolódás nyújtott lehetőségeit a viszonylag korszerű gyártástechnológia bevezetésére. Ezt követően a vezérigazgató részletesen elemezte a kialakult kapcsolatokat, ezek eredményét és az előrelépés feltételeit. A szocialista, valamint a fejlődő országokkal történő együttműködés helyzetének változása mellett a részletes költségelemzés fontosságára hívta fel a résztvevők figyelmét.

A szeminárium ma Tégla-son folytatódik.

Hazánkba érkezik Laosz külügyminisztere

Puja Frigyes külügyminiszter meghívására október 15-én hivatalos-baráti látogatásra hazánkba érkezik Phoune Sipraseuth, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság külügyminisztere. (MTI)

A Baptista Világszövetség főtitkára Budapesten

A magyarországi Baptista Egyház meghívására hazánkba érkezett dr. Gerhard Claas, a Baptista Világszövetség főtitkára. Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyháziügyi Hivatal elnöke szerdán fogadta dr. Gerhard Claast. Esmecserét folytat- tak azokról a lehetőségekről, amelyekkel az egyházak a jelenlegi nemzetközi helyzetben támogatni tudják a béke és leszerelés ügyét. A szívélyes légkörű találkozó jere len volt Szakács József, a Magyarországi Szabadegyházak Tanácsa elnöke és Laczkovszki János, a Baptista Egyház elnöke. (MTI)

A mezőgazdaságról tárgyal a KGST végrehajtó bizottsága

MOSZKVA (MTI) A Kölcsonos Gazdasági Segítség Tanácsa végrehajtó bizottságának Moszkvában folyó 101. ülésén szedán Marjai József miniszterelnök-helyettes, hazánk állandó KGST-képviselő elnökeletelét folytatta munkáját, és megtárgyalta a KGST mezőgazdasági állandó bizottságának jelentését a tagországok mezőgazdaságának fejlődéséről, a bizottság tevékenységéről.

A jelentés rámutat, hogy az elmúlt két évtizedben a KGST-tagországok mezőgazdasági termelése jelentős mértékben, a szervezet egészét tekintve 54 százalékkal nőtt. Különösen gyors volt a hústermelés növekedése, amely elérte a 85 százalékot.

A mezőgazdasági állandó bizottság tevékenységének egyik legfontosabb területe az elmúlt két évtizedben az egyes tagországokban kidolgozott korszerű növénytermesztési és állattenyésztési módszerek, a nagy hozamú állat- és növényfajták más

országokban történő elterjesztése volt. A Szovjetunióban például ma már széles körben alkalmazzák az iparszerű kukoricatermesztés Magyarországon kidolgozott módszerét. A magyar gazdaságok ugyanakkor a cukorrépa-termesztés szovjet technológiáját vették át. Az együttműködést elősegítő hatékony formává vált, hogy a mezőgazdasági állandó bizottság szervezésében különböző tagországok szakembereiből álló csoportok a helyszínen, az egyes mezőgazdasági üzemekben tanulmányozzák a mezőgazdasági termelés korszerű formáit. Ilyen tapasztalatcsereket eredményeként terjedtek el a KGST más országaiban a baromfi- és állattenyésztési módszerei. A Szovjetunióban jelenleg magyar közreműködéssel két baromfi- és állattenyésztési központ épül, amelyek évi kapacitása 10 millió baromfi.

A KGST végrehajtó bizottságának ülése csütörtökön fejezi be munkáját.

Egyiptom elnöke Mubarak

Hoszni Mubarak alelnök megkapta a szavazatok túlnyomó többségét a keddi egyiptomi elnökválasztó népszavazáson.

A kormányzó Nemzeti Demokrata Párt és a parlament egyetlen elnökjelöltjét az érvényes szavazatok 98,46 százaléka erősítette meg hivatalában.

Nabavi Ismail belügyminiszter szerdán délelőtt ismertetette a népszavazás hivatalos végeredményét a kairói

televízió adásában. A belügyminisztérium adatai szerint a szavazásra jogosult 12 380 462 személy 81,03 százaléka vett részt a referendumon.

A szadati út „dinamikus” folytatását ígérte szerdai parlamenti beszédében Hoszni Mubarak, Egyiptom új elnöke. Az államfő délelőtt tette le a hivatali esküjét a népi gyűlés előtt, miután bejelentették a megválasztására kedden rendezett népszavazás eredményét. (MTI)

Belső vita a Baszk KP-ban

MADRID (MTI) A Baszk Kommunista Párt központi bizottsága szerdán hajnalban véget ért ülésén leváltotta tisztségéből Ramon Ormazabal, a párt veterán elnökét, korábbi főtitkárát. Ormazabal — Tomas Teurroval, a baszkföldi munkásbizottságok főtitkárával és Francisco Martinezzel egyetemben — leváltották végrehajtó bizottsági tagságából is. Egyidejűleg fegyelmi eljárást indítottak — kizárólagot javasolva — a központi bizottság három tagja és nyolc más aktivista ellen. A most leváltott vezetők elismerték, hogy a párt gyors egyesülést hajtott végre az Euzkadiko Ezkerra elnevezésű baszk nacionalista párt-szövetség főerejét képező Baszk Forradalmi Párttal

(EIA). Arra hivatkoztak, hogy az egyesülés a Spanyol Kommunista Párttal és annak „eurokommunista” politikájával való szakítást, a Baszk Kommunista Párt gyakorlati likvidálását jelentené.

A Spanyol Kommunista Párt végrehajtó bizottsága keddi ülésén javasolta az egész egyesülési eljárásnak újabb felülvizsgálatát, és ebből a célból a Baszk Kommunista Párt rendkívüli kongresszusának összehívását. Egyben október 22-re összehívta a Spanyol Kommunista Párt központi bizottságának ülését, és erre a szervezeti szabályzat 38. szakasza értelmében meghívta a Baszk Kommunista Párt végrehajtó bizottságát.

Pályakorszerűsítés, gyorsabb vonatok

Szerdán a MÁV Vezérigazgatóságán a VI. ötéves tervidőszak végéig várhatóan növekvő utasforgalomra való felkészülésről tartottak értekezletet.

A vasút 1982-ben 278 millió utasra számít, akik körülbelül 13,8 milliárd kilométert fognak megtenni a hazai vasútvonalakon. Ekkora forgalomhoz a vonatok évi teljesítményét 3-4 százalékkal kell emelni.

A Budapest—Miskolc—Nyíregyháza és a Budapest—Debrecen—Nyíregyháza útvonalon a már befejezett pá-

lyakorszerűsítésnek köszönhetően magasabb lesz az engedélyezett sebesség, és kevesebb az ideiglenes, illetve állandó sebességkorlátozás. Az új menetrendben ezeken a vonalakon a belföldi expresszvonatok az eddigi 100-120 helyett 110-120 kilométeres sebességgel közlekedhetnek. Ez 15-20 perces menetidő-rövidítést tesz lehetővé. A Budapest—Nyíregyháza utasforgalom lebonyolítását a debreceni vonalra koncentrállják, ezzel mentesíteni lehet a túlszűfolt Keleti és a miskolci Tiszai pályaudvart.

Bizalom, de...

Európa-szerte gondosan elemzik annak a parlamenti szavazásnak a kimenetelét és hátterét, amelynek során Giovanni Spadolini kabinetje — legalábbis matematikailag — bizalmat kapott a nemzetgyűléstől. A kormány, amely most túlélte a bizalmatlansági indítványt, a háború utáni Olaszország negyvenedik kabinetje. A szám nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy 1945 óta átlagosan tíz hónaponként alakítottak új kormányt, ami enyhén szólva nem éppen a stabilitás jele. Márpedig Olaszország atlanti partnereinek kulcsszava most Itáliával kapcsolatban is éppen a stabilitás lenne.

A minden olaszországi megrázkódtatástól való félelem érthető Brüsszel és Washington részéről is. Egy olyan időszakban ugyanis, amikor Reaganék szélsőséges erőpolitikája miatt a Fehér Ház és a NATO-főhadiszállás egyik legnagyobb gondja a szövetségesek körében növekvő aggodalom, egy esetleges olaszországi kormányválság a számukra nem kívánatos tendenciák térnyerését erősítené. Emlékeztet: Bonnban a minap zajlott le az NSZK történetének legnagyobb békétüntetése. Ha méreteiben talán nem is, jellegében hasonló megmozdulásra kerül sor Rómában is az elmúlt napok szicíliai demonstráció után. Dániában és Norvégiában nagy tábora van az északi atomfegyvermentes övezet megteremtésének. Hollandiában éppen hogy mögöttünk van a szupertiltakozások nyara, Törökország most kezd kilábalni története egyik legnagyobb hullámvölgyéből, Görögország olyan választásokra készül, amelyek kimenetele megkérdőjelezheti a NATO egész déli szárnyát. Mindennek tudatában nem csoda, ha atlanti körökben a szokásosnál is jobban figyelnek az itáliai fejleményekre. Spadoliniék megkapták a bizalmat, de ehhez volta- képp 170 (köztük kommunista) képviselő tartózkodása járult hozzá, ráadásul a kabinetben belüli közméretű párt- és személyi marakodások pedig eleve kérdésessé teszik a bizalmi szavazás eredményének hosszabb távú értékét.

Ebben a sajátos helyzetben érthető figyelmet váltott ki Itália-szerte az Olasz Kommunista Párt vezetőségének helyzetértékelő dokumentuma, amely igényesen elemzi az egész mai olasz valóság szinte valamennyi tényezőjét. Az okmány emlékeztet arra az alapvető tényre, hogy a mostani válság nem pusztán a jelenlegi kabinet dilemmája, hanem egy több évtizedes, a kereszténydemokrácia hatalmi monopóliumára épülő hatalmi gépezet immár tartós, elhúzódó válsága. Valóban, ez a dolog lényege, és ebből következik a lehetséges kiút is: kitörni az ördögi körből, megszüntetni e hatalmi monopóliumot. A jobboldal persze az önmaga által létrehozott kizsiból a „káosz kísértetéről” hivatkozva, diktatorikus eszközökkel kívánna kijutni — a dolgozó tömegek, a politikai sokszínűség rovására. „Az olasz baloldalnak — hangsúlyozza ezért az OKP dokumentuma — meg kell akadályoznia, hogy a válságnak jobboldali következménye legyen.”

Harmat Endre

A lengyel kormány elemzi a Szolidaritás kongresszusát

VARSÓ (MTI) A Szolidaritás kongresszusával, az ország gazdasági helyzetével foglalkozott hétfői ülésén a lengyel minisztertanács.

A kormány a gánski kongresszus átfogó elemzését a közeljövőben végzi el; már most is világos azonban, hogy a kongresszus menete, a program és az elfogadott határozatok jelentős része nem a megállapodás irányába mutat, jelentős mértékben elterjedt a lengyelországi társadalmi rendszer alapelveivel — hangsúlyozza a kiadott hivatalos közlemény. Gdanskban „nem talált kedvező fogadtatásra” a kormány a konstruktív együttműködésre tett ajánlata, nem vették figyelembe a LEMP politikai bizottságának, valamint az Egyesült Parasztpárt és a Demokrata Párt országos vezetőségének nyilatkozatait — azokat a megnyilvánulásokat sem, amelyek a hazai és a külföldi közvélemény nyugtalanságát fejezték ki a kongresszus első szakaszának dokumentumai miatt.

A közlemény ezután ismételt emlékeztet arra, hogy a szénbányászati ügye a válságból való kijutás kulcskérdése, továbbá megismétli a kormány azt a már többször előterjesztett javaslatát, hogy hajlandó tárgyalni minden olyan ésszerű indítványról, amely a szénkitermelés fokozását szolgálja.

A kormány ismételt előterjesztette arra vonatkozó javaslatát, hogy a kormány és az összes szakszervezeti központ képviselőinek részvételével hozzanak létre vegyesbizottságot, amely folyamatos konzultációkat folytatna olyan kérdésekről, mint a lakosság ellátása, a jegyrendszer működése, az élelmiszer-felvásárlás javítása, az árvaltozások, valamint a rekompenzációs rendszer.

A piaci helyzetről szólva az ülésen megállapították, hogy az idén 600 ezer tonnával kevesebb hús jut az állami kereskedelmi hálózatba, mint tavaly. Így nincs lehetőség a nyár előtti húsnormák visszaállítására.

A minisztertanács ülésén végül több, a mezőgazdaságot érintő törvénytervezetet fogadott el, köztük a termőföldek és az erdők védelméről,

a termőterületek kihasználásáról.

A Varsó, közelében levő Piasecznóban kisebb összetűzés volt rendőrök és néhány felzavart ember között. Az ügy előzménye, hogy az Uniter-Polcolor kepcőgyár rendszere tetten ért az üzem területén három betörőt, s átadta őket a rendőrségnek. Egyikük, már a rendőrségen, öngyilkosságot követelt el. Csaldáttagjai a helyi rendőrpáncsnoksg épületéhez mentek, és kiáltozni kezdtek, hogy a rendőrök „megölték hozzátartozójukat. Hamarosan — részben ittas járőrökkel — kisebb csoport verődött össze, amely megpróbált behatolni a rendőrség épületébe. Az embereket a kivezényelt rendőri erősítés oszlatta szét — mint a PAP hírügynökség jelentette — erőszak alkalmazása nélkül. Az incidens során senki sem sérült meg. Nyolc embert őrizetbe vettek, de a velük folytatott beszélgetés után hatot közülük hamarosan szabadon engedtek. A két őrizetben maradt személyt ügyét átadják az ügyészségnek.

Tomaszów Mazowieckiben befejeződött a helyi Szolidaritás által szervezett egy napos sztrájk, amelyben a város több mint ötven üzemében részt vett a piatrkői vajdaságban működő regionális Szolidaritás szervezet, amelynek „hatáskörébe” tartozik Tomaszów Mazowiecki, szerdán ultimátum jelleggel közölte, hogy amennyiben a következő napokban nem javul az élelmiszer-ellátás, akkor jövő kedden az egész vajdaságra kiterjedő okkupációs sztrájkot rendez.

MOSZKVA (MTI) A lengyel szénbányászati súlyos helyzetével, népgazdasági kihatásaival, a Szolidaritás sztrájkok jellegű akcióival foglalkozik legújabb számában az SZKP KB gazdasági hetilapja, az Ekonomicszkaja Gazeta. A cikk a leghatározottabban visszautasítja azokat a — Szolidaritás kongresszusán is elhangzott — rágalmatokat, amelyek szerint Lengyelország szénhiányához a Szovjetunióba irányuló szállítások is hozzájárulnak.

GYEN

III. H nin

A gondok és a veszteségek győzelmének első szarvát tehát a melioráció. Úgy tűnik, hogy a végérvényesen megint a munka, s ha hosszantart is, ha újabb néket jelent is, végül megdik a térség belvízjáról súlyos helyzet kialakulását.

A gyer

— Sok egyéb okot is említenek itt sorolni — mondja — az évek hosszú során az a hatott egyre erőteljesebben Majdnem azt lehet mondani, hogy a gyengeség, hogy gyenge egy szöveg. Mert a gyengeség olyan hátrány származik, akár a szabályozók, egyéb tényezőket vesztve gyelemben —, amely azért sújtja a szöveget mert gyenge. Például a járásban 16 tsz volt, s a 31-ből. A rendezés során mint tsz-ben bevonták az meliorációs alapot, tudjuk — az előbbieket gosan kiderült —, pen ezeknek a szövegnek van legnagyobb érték az említett alapvesztégre rendezés módja a hitel. Ezt viszont, kamatostul, az adósságot tovább 1980-ban 14 szövegben összesen 14 millió forintot vettek be. Ez tett volna fejlesztésért. Ugyanakkor a 14 kezet 1980-ban 52 millió vett fel, kamattal

A kors

— A veszteség, tehát veszteség forrásává ilyen körülmények között folytatja Monok Sándor. Pedig tudjuk, hogy az eszközök nélkül ma lehet termelni. Velem szerint a műszaki feltételek meg a melioráció elősítani kellene, hogy az megvalósul, mindnyét kihasználhassuk ilyen műszaki feltételek a melioráció önmagában nem hozhatja a várményt.

— Mint ahogy mindegy egy korszerű komplexen meliorált, ten, hogy mennyi művelő növényvédőt szert nálunk fel. Tehát az alapok biztosítására seg van — teszi hozzá Sándor.

Csak hogy — mint látható — azok a tsz-ek, amelyek leltési alaphányuk, s ehhez hitel vesztnek — márdpig kénytelenek —, beruházásokba kaphatnak ártámogatást érvényben levő sz szerint.

Jancsó Attila is azt

— A szövetkezetek, sőt a bankok s adósságlomány és teségrendezéshez fűzött rányos megkülönböztetésben a nagy mértékben a termelés szerkezet alakítását, az ezzel kapcsolatos beruházások megvalósítását.

1979-ben az álló bruttó értéke 30 százalékkal alacsonyabb volt, mint a megyei átlag, s azóta sem javult. Az értéknyságra jellemző rint termelési költségek átlagban 1,8 forintos reség jut, itt 1,8 forint.

De lehet tovább fogyni a gyengeségből eredő következményeket.

Miskolczi János: — A kedvezőtlen körülmények között új szabályozása

GYENGESÉGRE ÍTÉLVE

III. Ha alaphiány van, nincs ártámogatás

A gondok és a veszteségek, a szövetkezetek gyenge eredményeinek első számú oka tehát a melioráció hiánya. Úgy tűnik, hogy most már végérvényesen megindult ez a munka, s ha hosszú ideig tart is, ha újabb nehézségeket jelent is, végül megoldódik a térség belvízrendje. A súlyos helyzet kialakulása-

nak, meglátéunk azonban bizonyára más okai is vannak. Miben látják ezeket a járás és a szövetkezetek vezetői?

Monok Sándor egyike azon keveseknek, akik a járásban eltöltött elnökségük idejét évtizedekben mérhetik. Sokat látott, sokat tapasztalt vezetője a tsz-mozgalomnak.

a szövetkezetek több mint fele sem költségcsökkentéssel, sem hozamnöveléssel nem képes ellensúlyozni.

Monok Sándor új oldalról közelíti meg a törvényszerű összefüggéseket: a szakember-ellátottság oldaláról.

— Ritka itt, aki 15—20 éve tsz-elnök egy helyen. A jó szakember, a beérett szakember nem jön ide. Ha meg mégis idejön, akkor engedjük befelelladni a bajba. Én már régen felvettem szövetési elnökségi ülésen ezt a problémát. Elmondtam, hogy a vezetők cseréje nem jól megy nálunk. Tíz év alatt néhol 3-4 elnöksere is volt. Felvetődik tehát a kérdés: vajon mindent megtettünk azért, hogy az új vezető valóban eredményeket produkáljon? Biztosítottunk feltételeket, lehetőségeket? Dehogyan, legalábbis az esetek többségében nem. Vite magával a sok millió mérleg-hiányt, magára maradt, aztán 3-4 év múlva, ha beleszakadt, akkor rásütöttük, hogy rossz vezető. Ezt én nagyon is kifogásolom. Sok jó szakember megy így tönkre, idegileg, szakmailag, emberileg. Pedig nem ez a célunk, nem lehet ez a célunk.

— Egy adalék ehhez, amit Monok Sándor mondott — folytatja Miskolczi János. — 1980-ban járásunkban 66 agrár-mérnök dolgozott a 31 szövetkezetben. Közgazdász ket-tő! S a megosztás is szélsőséges. Jelzi ez a gondunkat. Azt ugyanis, hogy nem zivenes jönnek ide, mert a siker bizonytalan. S ha nem sikerül, akkor rossz szakemberként távoznak. Túl nagy a központ. Persze sok esetben szubjektív tényezők is közre játszanak ennek a helyzetnek a kialakulásában. Egyes vezetőink — mondjuk meg — félnek attól, hogy kiváló szakember áll a hátuk mögött. Sok helyen egyenesen feleslegesnek tartják például, hogy főállású közgazdász legyen a szövetkezetben. Pedig már azt hittük: a jó szakember jelenléte fontosságát nem kell bizonygatni. S íme, a bihari szövetkezetekben még mindig kell. Vagy kellene...

(Folytatjuk)
Boda László

A gyengeség hátrányai

— Sok egyéb okot fel lehet itt sorolni — mondja —, ami évek hosszú során alakult ki, s hatott egyre erőteljesebben. Majdnem azt lehet mondani, hogy a gyengeség oka az, hogy gyenge egy szövetkezet. Mert a gyengeségből sok olyan hátrány származik — akár a szabályozókat, akár egyéb tényezőket veszünk figyelembe —, amely éppen azért sújtja a szövetkezetet, mert gyenge. Például: ebben a járásban 16 tsz volt veszteséges a 31-ből. A veszteségre rendezés során mind a 16 tsz-ben bevonták az új- és meliorációs alapot. Pedig tudjuk — az előbbiekből világosan kiderült —, hogy éppen ezeknek a szövetkezeteknek van legnagyobb szükségük az említett alapokra. A veszteségre rendezés másik módja a hitel. Ezt vissza kell fizetni, kamattal, ami az eladósodást tovább fokozza. 1980-ban 14 szövetkezetünkben összesen 14 millió saját forrást vontak be. Ezt lehetett volna fejlesztésre fordítani. Ugyanakkor a 14 szövetkezet 1980-ban 52 millió hitelt vett fel, kamattal. A 31

tsz-ből 16-nak semmiféle tartalékalapja nincs! A veszteségre rendezési szabályok értelmében az a tsz, amely fejlesztési alaphiányos, az ártámogatást nem kaphat. Kiket érint ez leghátrányosabban? A gyenge tsz-eket.

Mindebből következők, hogy ezekben a szövetkezetekben a legrosszabb az eszköz-ellátottság. Nem volt, illetve nincs miből fejleszteni. (A megyei adatösszesítésben is ez olvasható: „... ezekben a tsz-ekben jellemző a korszerűtlen, alacsony színvonalú eszköz-ellátottság. Az elhasznált géppark több üzemben még az alapvető mezőgazdasági munkák elvégzését sem biztosítja.”)

— Itt, éppen a talajok miatt — perctalajoknak nevezük őket — a gépek igénybevétele többszöröse a normálisnak. Elhasználódásuk tehát sokkal gyorsabb. Vannak — nem is kevés számban — nullára leírt gépek, amelyeket viszont használni kell, mivel másik nincs. Elképzelhető, mennyit és mennyiért dolgozik az ilyen gép! — mondja Balázs Imre.

A korszerűség korlátai

— A veszteség tehát újabb veszteség forrásává válik ilyen körülmények között — folytatja Monok Sándor. — Pedig tudjuk, hogy korszerű eszközök nélkül ma már nem lehet termelni. Véleményünk szerint a műszaki feltételeket meg a melioráció előtt biztosítani kellene, hogy amikor az megvalósul, minden előnyét kihasználhassuk. Mert ilyen műszaki feltételek mellett a melioráció önmagában nem hozhatja a várt eredményt.

— Mint ahogy az sem mindegy egy korszerű és komplexen meliorált területen, hogy mennyi műtrágyát, növényvédőt szert stb. használunk fel. Tehát a forgó-alapok biztosítására is szükség van — teszi hozzá Nagy Sándor.

Csak hogy — mint láttuk —, azok a tsz-ek, amelyek fejlesztési alaphiányuk rendezéséhez hitelt vesznek igénybe — márpedig kénytelenek erre —, beruházásaikhoz nem kaphatnak ártámogatást az érvényben lévő szabályok szerint.

Jancsó Attila is azt mondja:

— A szövetkezetek többségében a bankkal szembeni adósságállomány és a veszteségre rendezéshez fűződő hátrányos megkülönböztetés nagymértékben akadályozza a termelés szerkezetének átalakítását, az ezzel kapcsolatos beruházások megvalósítását.

1979-ben az állóeszközök bruttó értéke 30 százalékkal volt alacsonyabb a járásban, mint a megyei átlag, ami azóta sem javult. Az eszközhasználatosságra jellemző: 100 forint termelési költségre megyei átlagban 10 forint nyereség jut, itt 1,8 forint!

De lehet tovább folytatni a gyengeségből eredő hátrányos következményeket.

Miskolczi János: — A kedvezőtlen adottságú szövetkezetek kijelölésének új szabályozása a járás

termelőszövetkezeteit hátrányosan érintette. A támogatásra kijelölt gazdaságok száma 16-ról 3-ra csökkent. Ezáltal az üzemviteli támogatás igénybevételek lehetősége számos szövetkezetnél megszűnt. Több termelőszövetkezetnél csupán 2-3 tized aránykorona különbség döntötte el a támogatásra kijelölhetőséget.

És a szakemberek?

Nem kedvezett továbbá a szabályozók változása sem a járás szövetkezeteinek. A termelési költségek növekedését

Ne csak kézen fogva

GYEREKEK A KÖZLEKEDÉSBEN

Az óvodáskorú gyerekeket és az általános iskola első osztályába járó tanulókat a szülők többsége kézen fogva kíséri el az oktatási intézménybe. Feltetésük, óvásuk

természetes, hiszen a gyerekek kevés önállóságra tesznek szert ilyen korukra, közlekedéssel kapcsolatos ismereteik is elenyészőek.

teendőin túl. A mostani tanévet nagy ambícióval kezdte. Terveiről így beszél:

— Főként a nyolcadik osztályosok látogatják a szakköri foglalkozásokat, határozott szándékkal: sokan közülük rövidesen szeretnék megszerezni a kismotorvezetői jogosítványt. Az elméleti ismeretek alapjait itt elsajátíthatják. Célunk, hogy az első tagozatosok számára is szervezzünk szakkört. Egy-egy összejövetelen, az elméleten kívül, igen sok gyakorlati példa kerül szóba. Legutóbb például a kerékpárral való közlekedés alapfogalmait beszéltük meg. Ezenkívül ismerttettem a gyerekekkel a kerékpározás történetét, műszaki fogalmait. Beiktattuk még valamilyen KRESZ-járatot, esetleg kiépítjük a KRESZ-pályát az iskola udvarán, és azon közlekedve átismétljük a fontosabb szabályokat.

Az igazgató elmondása szerint azért nem látni reggelente az iskola környékén úttörő, tányérsapkás közlekedési rendőroket, mert a felnőttek egy része nem vette komolyan a jelzéseket, gyakran figyelmen kívül hagyta az „ifjú rendőrök” intézkedéseit...

A közlekedéssel foglalkozó tanár külön hangsúlyozza, hogy igen hasznosak a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság által rendezett családi KRESZ-vetélkedők. Több szempontból is: egyrészt kiváló alkalom arra, hogy a gyerekek az elsajátított KRESZ-ismereteket verseny formájában még jobban elmélyíthessék, ugyanakkor mindezt a család tagjaival teszik. Tehát közösségi formában. Említésre méltóak még az évfordulokon, ünnepeken rendszeresen megrendezett kerékpárversenyek és a kerékpárok időnként sorra kerülő műszaki szemléje. A tervezett KRESZ-tanpálya építéséhez a szülők és az Autóközlekedési Tanintézet szakembereinek a közreműködésére is számítanak a pedagógusok.

Mégis tragédiák

Kezdeti tévovásukat aztán — a szülői és pedagógusok nevelésének hatására — szép lassan bizonyos fokú biztonsági tudat váltja fel. Már nincs szükség szülői felügyeletre, szülői kézre, a kisiskolás gyermek egyedül jár mindennapos útjára.

Hiába a keveske rutin, a szülői szó megfogadása, mégis gyakran bekövetkezik a tragédia: a gyermekbaleset. A rendőrségi statisztikák legszomorúbb fejezetéből arról értesülhetünk, hogy a figyelmetlenség, az elhamarkodott cselekvés okozza leggyakrabban a baleseteket. Mi más okozhatná? Hiszen ezek életkori sajátosságok.

A felnőtt társadalom — a szülő, az iskola, a rendőrség

— ebbe nem nyugodhat bele. A megelőzés a cél, nevelés, oktatás útján.

A megyei közlekedésbiztonsági tanács kutatási-nevelési szakbizottsága ebben az esztendőben is összegezte a gyerekek közlekedésre nevelésének megyei tapasztalatait, értékelte az „Iskolák a közlekedés biztonságáért” mozgalom elmúlt tanévben elért eredményeit. A következők: javaslatok, kritikai megjegyzések írásos formában időben eljutottak az iskolákba és az óvodákba.

Mi is ellátogattunk két oktatási intézménybe, hogy megtudjuk, milyen erőfeszítéseket tesznek a közlekedésre nevelés hatékonyabbá tételéért.

Komolytalan felnőttek

A debreceni Nógrádi Sándor Általános Iskola — a biztonságos közlekedés szempontjait figyelembe véve — nem a legkedvezőbb helyen épült meg. A Bocskai téren, játszótérrel a várost átszelő 4. számú fő közlekedési úttal szembe, tehát az itt tanuló gyerekek nap mint nap veszélyhelyzetbe kerülhetnek. Ennek ellenére 1976., az iskola átadása óta nem történt személyi sérüléses gyermekbaleset. Megítélésünk szerint ennek az örvendetes ténynek nem csupán a szerencse az oka, nagymértékben az is, hogy elismerésre méltóan nevelik, oktatják a helyes közlekedésre a gyerekeket az itteni pedagógusok.

— A járda és a főút közötti szakaszt annak idején láncsal kerítették el. Azt ta-

pasztaltuk, hogy ez nem a legjobb megoldás — világosít fel Nagy Károlyné igazgató. — Igaz, nem volt említésre méltó baleset, viszont az is igaz, hogy a láncot gyakran átvágták a gyerekek, vagyis mégsem voltak teljesen biztonságban. Ezt a tanév már úgy kezdhettük, hogy a lánc helyére korlát került, nyáron pedig új lámparendszert szereltek fel a főútvonalhoz közeli eső szakaszra. A nevelőmunkában is tovább kellett lépünk: az osztályfőnökökön — alsó tagozaton a tanítókon — kívül, külön szakreferens foglalkozik a közlekedésre neveléssel. Hetente egyszer szakkörön találkoznak a téma iránt érdeklődő tanulók.

Kiss Károly, az iskola KRESZ-felelőse, Téglastről került a megyeszékhelyre. Előző munkahelyén is ilyen feladatokat látott el tanári

Tapasztalatszerék óvónőknek

A Faragó utcai óvodába délelőtt érkezünk, napsütés és az udvaron jókedvűen játszó gyerekek fogadjak bennünket. A csaknem egy hold nagyságú területen fekvő udvar beton útjain — akárcsak a főútvonalakon — fehér, felfestett szaggatott vonalat látni, a kis utak találkozásánál záróvonalak és zebra mutatók, hogy a három-, hatévesek nevelésénél, tanításánál is ismert fogalom a közlekedés.

Daróczi Lajosné vezető óvónő mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy az óvodai nevelés célja elsősorban az, hogy az említett korosztály harmonikus, kiegyensúlyozott személyiségű gyermekekből álljon, olyanokból, akik a környező világban el tudnak igazodni. A szülővel közösen önállóságra, önfelegyelésre, biztonságérzetre kell nevelni őket.

Az említett nevelési szempontokhoz szervesen igazodik a közlekedésre nevelés is. A hároméveseknél (kis csoportosknál) a legalapvetőbb fogalmakat sajátíttatják el: sétatálcával az úttest, a járda, a gyalogátkelő-

hely fogalmát. Rendkívül fontosnak tartják, hogy az ilyen kisgyermek számára egyértelmű legyen: csakis felnőtellel mehet át az úttesten.

És mit kell tudniuk a hatéveseknek (nagy csoportosoknak)? Ők már gyakorolják a helyes közlekedést. Elmennek közösen buszmegállóba, vasútállomásra, és bizonyos közlekedési situációkban maguk is részt vesznek.

Az óvodákat is segítik a rendőri szervek, a megyei tanács művelődési osztályának szakemberei: az elméleti útmutatókon kívül, a legfontosabb közúti jelzőtáblákat — műanyagból elkészítve — eljuttatják az óvónőknek. Mégis — a vezető óvónővel folytatott beszélgetés alapján — meg kell fogalmaznunk egy kritikai észrevételt is. Az óvodák közlekedési szakreferenseit jó lenne éventénként legalább egyszer tájékoztatóra összehívni, ahol a módszerekről, a tapasztalatokról kicserélhetnék a véleményüket.

Kiss Dezső Péter

Átadták Hajdúnánásban a Mártírok utcáján a lakótelep nagyméretű épületét is. A 420 lakásos lakótelepet a Hajdú-Bihar megyei Tanács Építőipari Vállalat dolgozói építik alagútszalag építési módszerrel. (Fotó: Kőszeghy György)

Fiatalok

IFJÚ KÉPZŐMŰVÉSZEK GALÉRIÁJA

A szárnyaikat bontó ifjú képzőművészek örökös problémája, a bemutatkozási lehetőség hiánya oldódik meg a megyei KISZ-bizottság székházában október 13-án felavatott kiállításával. A Simonyi úti székház jól megvilágított emeleti folyosója ad majd helyet egy-egy hónapra a megyénkben élő ifjú képzőművészek alkotásainak.

Ezzel egy harmadéves építésztechnikus, Bural István 13 grafikája látható az új kiállítóhelyen. Az országos kiállításokon már többször díjazott grafikus — Fegyhazi László és Bíró Lajos tanítványa — ebben az évben a megyei KISZ-bizottság ösztöndíjasaként dolgozott a hajdú- és szarvasi nemzetközi művésztelepen.

(f. 6.)

GONDOKDÓ (FOTÓ: NAGY GÁBOR)

TÁMASZKODÓ

SÜTÉT ANGYAL

MAGÁNY ÉS KÖTŐDÉS

Kettesben vagy egyedül?

Képriportban mutatja be a Stern a nyugatnémet új generáció legjellemzőbb csoportjait: a hajukat Elvis Presley-sen hátrafésülő teddy-boyokat, a hátul rövidre nyírt, elől a szemet elfuggó nyíró fűrtű pöppereket, a közepén mindössze egy kakas-tarját meghagyó, egyébként kopaszra borotvált punkokat, a rendezetlen, a zsíros loboncos, szelíd tekintetű hippimaradványokat. Az újság nem fűz hozzájuk kommentárt, a nyugatnémet középosztály tekintélyes hetilapja nem tud mit kezdeni a jövő nemzedékével. Más lapokban pedig kimondva-kimondatlanul ott motoszkál a megnagyatató remény: ha kikerülnek az iskolából, a mai fiatalok is kinövök nyugatnémet hóbortjaikat, és beilleszkednek a fogyasztói társadalomba.

Valóban a múlt tapasztalatai azt igazolják, hogy az ifjabb korban létrejött közösségek a személyiség fejlődésével egy időben felbomlanak. Az integrálódás egy bizonyos korig védelmet nyújthat a még nem kialakult egyénnek, később azonban olyan függéshez vezet, amelyet a csoport által megkövetelt normák követése, amely ellen a már kész személyiség lázad. És a legkisebb közösség, a család? Egyre csökken a házasságok, és nő a válások száma. A legjellemzőbb példa az Egyesült Államok, amelynek több mint 77 millió háztartásából mintegy 17 millió egy személyből áll. Az NSZK-ban 1957 óta megháromszorozódott a 25 és 45 év közötti egyedül élők száma, s elérte az 1,4 milliót.

Új életforma kezd teret hódítani? Vagy pedig a modern kor szokásai, az elidegenedő, növekvő számban termeli ki a kapcsolatra képtelen, neurótikus embereket? Tény,

hogy már több mint kétezer éve ismer a történelem nagy magányosokat: eszmék hevítté hősöket, alkotásainak élő művészeket. A forradalmi változást azonban a XX. század hozta, amikor a munkát vállaló nők már kevesebben hajlandók vállalni a házasságok — sokszor a feudalizmusból visszamaradt — köteleit.

Kialakult egy új ideál, szabad kapcsolat egy egyenlő partnerrel, aki mellett lehetővé válik az önmegvalósítás, és akivel az együttlételemre sem kötelez. Persze ilyen normákat azok állítanak maguk elé, akiknek legalább elképzeléseik vannak saját jövőjükéről, és lehetőségük annak megvalósításában.

Nem véletlen tehát, hogy a nyugatnémet Spiegel egyik felmérése szerint az egyedül élők legnagyobb részének a jövedelme magasan az átlag felett van, és valószínűleg az sem csak esetleges, hogy az ideál legjobban a két világhírű író, Jean-Paul Sartre és Simone de Beauvoir együtt, illetve egymás mellett élése közelítette meg. A művészek akárcsak régen, ma is lázadnak mindenféle függés ellen. Minél összetettebb egy személyiség, annál nehezebben viseli el a korlátokat.

De az egyedül élők legnagyobb része nem a munkájának élő alkotója, hanem egyszerűen csak képtelen elfogadni a családi együttélés sokszor terhes szabályait. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy életüket remeteként kívánják leélni, de olyan magasra állították a léceket, amelyet csak nagyon kevesen tudnak átugrani a másik nemből: „A világon a legrosszabb, ha egyedül kell lennem, a legjobb pedig az, ha egyedül tudok lenni” — fogalmazta meg egy nyugatnémet író a jelszót. Szociológusok, akik ezzel a témával foglalkoznak, tanúsítják: a legtöbb egyedül élő vágyik, mivel nem tudja, hogy ez mivel jár.

A kettős félelem (a magánytól és a kötődéstől) súlyos következményekkel jár. Egy amerikai író például statisztikákkal igazolja, hogy a szívinfarktus, a tüdőrák és a májzsugorodás — a stressz, az alkohol és a cigarettázás betegségei — jóval magasabbak az egyedül élőkénél, mint a házasságban. Nem beszélve arról, hogy az egyedül élők sokkal nagyobb százaléka fordul pszichiáterhez, szenved neurótikus panaszokban. Ennek orvosiak szerint az oka, hogy a hagyományos társadalmi eszméiket követő családok kapcsolatokban élő emberek diszkriminálják az egyedül élőket, akik maguk is hajlamosak válnak elhinni, hogy náluk valami „nincs egészen rendben”. Az NSZK-ban például a magányos nők nemcsak a társadalmi kapcsolatokban érzik a megkülönböztetést, hanem akkor is, mikor fizetési börtöket kaphatnak.

A modern kor felszabadította a személyiséget, de arra gyakran nem tud válaszolni, hogy mihez kezdjen magával.

Kettesben vagy egyedül? A kisközösség gyakran elviselhetetlen kötöttségektől terhes, a magány pedig nemegyszer hasonlóképp nyomozható. A svájci Weltwoche szerint ismét a társadalomnak kell lépnie: el kell fogadnia az új életnormákat, és meg kell teremtenie a környezeti és munkafeltételeket ahhoz, hogy az emberek „valóban szabadon választhassanak az egyedüllet vagy a közösségi élet valamilyen formája között”.

gusok, akik ezzel a témával foglalkoznak, tanúsítják: a legtöbb egyedül élő vágyik, mivel nem tudja, hogy ez mivel jár.

A kettős félelem (a magánytól és a kötődéstől) súlyos következményekkel jár. Egy amerikai író például statisztikákkal igazolja, hogy a szívinfarktus, a tüdőrák és a májzsugorodás — a stressz, az alkohol és a cigarettázás betegségei — jóval magasabbak az egyedül élőkénél, mint a házasságban. Nem beszélve arról, hogy az egyedül élők sokkal nagyobb százaléka fordul pszichiáterhez, szenved neurótikus panaszokban. Ennek orvosiak szerint az oka, hogy a hagyományos társadalmi eszméiket követő családok kapcsolatokban élő emberek diszkriminálják az egyedül élőket, akik maguk is hajlamosak válnak elhinni, hogy náluk valami „nincs egészen rendben”. Az NSZK-ban például a magányos nők nemcsak a társadalmi kapcsolatokban érzik a megkülönböztetést, hanem akkor is, mikor fizetési börtöket kaphatnak.

A modern kor felszabadította a személyiséget, de arra gyakran nem tud válaszolni, hogy mihez kezdjen magával.

Kettesben vagy egyedül? A kisközösség gyakran elviselhetetlen kötöttségektől terhes, a magány pedig nemegyszer hasonlóképp nyomozható. A svájci Weltwoche szerint ismét a társadalomnak kell lépnie: el kell fogadnia az új életnormákat, és meg kell teremtenie a környezeti és munkafeltételeket ahhoz, hogy az emberek „valóban szabadon választhassanak az egyedüllet vagy a közösségi élet valamilyen formája között”.

Lambert Gábor

Indiában és a déli tengereken

EGY DEBRECENI DIÁK ÚTI ÉLMÉNYEI

Nemigen van olyan ember, akinek ne lennének világljáró álmjai, azonban megvalósítani csak kevesen képesek őket. Kubassek János, a Kossuth Lajos Tudományegyetem ötödéves történelem-földrajz szakos hallgatója nagy akaraterővel, sok lemondás és munka árán megvalósította ezt az álmot. Sokunkhoz képest, akik jószerivel még országjárók sem vagyunk, világlátásának számít, aki (kis túlzással) bejárta a földet, ha nem is minden zugát.

Dél-Ázsiába készülve fő célja az volt, hogy a trópusi karsztok felszínfejlődéséről írandó diplomamunkájához anyagot gyűjtsön. Útja során olyan területekre is eljutott, ahol eddig magyar geográfus nem járt. (A Malaj-félsziget, az Andamán és a Nicobar sziget-csoport, Útitársa Moga János, az Eötvös Egyetem hallgatója volt.

A Himalájában „teljes menetfelszerelésben”

san. Erről nincs statisztika, ami ebben a legutolsó, 1981 márciusában kiadott hivatalos adatok szerint 683 millió lakost számláló országban ugyancsak érthető.

Kőrösi Csoma kolostorában

Bombayból Delhibe, Kasmirba, Nyugat-Tibetbe (Ladak és Zanszkár) magashegységi tartományába mentünk; itt — nagy örömmel — sikerült eljutnunk a zanglái kolostorba, ahol 1823–24-ben Kőrösi Csoma Sándor a tibeti nyelvet és a buddhizmust tanulmányozva másfél esztendő telt. A Himalájában 260 kilométert gyalogoltunk, és hátunkon 30 kilogrammos teherrel 5000 méteres hegőkonvultunk át.

Nyugat-Tibet után Radzsasztán, Nepál, Nyugat-Bengál, Orissza, Tamilnadu, Kerala, Karnataka és Goa volt az útirányunk. Indiának sok tartományát barangoltuk be.

Autóbuszon, busz tetején, csónakon, hajón, katamaránon és terepjáró gépkocsikon közlekedtünk. Karnatak államban láttuk Ázsia legnagyobb vizesét, a 256 méter magas Dzsog Fallst, Pondicherry városban — nagy meglepetésünkre — találkoztunk egy magyar férfival, aki húsz éve él Indiában, s egy ottani hindu aszram (menedékhely) gondnoka. Ceylonban megmásztuk az ország legmagasabb csúcsát, a 2524 méteres Pidululalagat és a hasonlóan magas Adám-csúcsot.

Bürokrácia és védőoltások

A hatalmas út megszervezése nem ment könnyen. A hivatalokban a leggyakrabban azzal érveltek, ilyenre még nem volt példa, s nincs rá rendelet, hogy ezt meg lehet csinálni.

— Nem a faltörő kos szerepében, hanem az elképzeléseimhez ragaszkodó diák lelkes optimizmusával jártam a bürokrácia lépcsőházaiba. Szerencsére a fejszováló rosszallás és a részvétlen sajnálkozás mellett jóakarattal és segítőkészséggel is találkoztam. Eredetileg szárazföldi úton, Törökországon, Irákon, Iránon, Afganisztánon, Pakisztánon keresztül szerettem volna eljutni Indiába, de a térségben uralkodó feszült politikai helyzet ezt nem tette lehetővé. Az előzetes szervezési nehézségekhöz képest a szükséges felszerelések beszerzése és a trópusi védőoltások felvétele már örömmel jelentett.

— Az út fő motívója a tanulási vágy volt. Korábban is éveket foglalkoztam a karsztokkal. A Budapesti Vörös Meteor Sportegyesület barlangkutató szakosztálya tagjaként megismertem a hazai barlangokat. Nagy-Britanniában tanulmányoztam a Skótföldet, s jártam az Orkney-szigeteken is. A Kárpátokat és a svájci Alpokat is jól ismerem. Dél-Ázsiában tíz hónapot (307 napot) töltöttem. Indulásom előtt az MTA botanikai osztálya trópusi mohaminták gyűjtésére adott megbízást. Több mint 300 mintát sikerült összegyűjtenem, s valószínűleg a tudomány számára eddig ismeretlen is akad közöttük. A KLTE természetföldrajzi tanszéke számára homokmintákat gyűjtöttem, ugyanis az intézetben Borsi Zoltán professzor úr vezetésével futóhomok-területek összehasonlító vizsgálata folyik. Ezek a minták a Thar-sivatagból és Ceylon tengerparti vidékeiről származnak.

Egzotikus tájakon

— Budapestról Bombaybe vitt bennünket a repülőgép. A gépből kiszállva rögtön éreztem a fülledt, páras, meleg levegő hatását. Csomagjainkat keresve kiderült, hogy az én kék hátizsákom (benn az útra bepakolt összes ruhaneműm, hálózás és gyógyszerek) nincs meg. Csak két hónap múlva sikerült előkerítenem.

Megérkezés után azonnal felhívtam a Bombayben levő magyar kereskedelmi kirendeltséget. A telefonálás Indiában nem olyan egyszerű dolog, mint Magyarországon, s a háromórás próbálkozás alatt megtanultam: más szemmel, más értékrendben kell látni a dolgokat, mint Európában. A sokadik próbálkozás után végre felvették velük a kapcsolatot, mire a kirendeltség egyik munkatársa pártfogásába vett bennünket.

Bombayben legelőször a nyomor miatt borzong meg az ember. A város, mint valami mágnus, vonzza a vidék szegényeit, pedig a boldogulás itt sem könnyű. Az utcákon sok tizezer hajléktalan él, akiknek minden vágyuk egy derekuk köré csavarható rongydarab, a dhóti, evő fedmény és egy papucs. Aki egy gyékényt is maga alá tud teríteni elalvás előtt, az már módos embernek érezheti magát. Nem az utcák szokatlan arcú, nem a házak furcsa dekorációi, nem a levegőben terjedő soha nem érzett, jellegzetes indiai illat, hanem a rengeteg szegény ember látványa döbentett meg. A béna, nyomorult köldusok, a csonka, sovány gyerekek, az égő szemű, vagy közönyösen maguk elé bámuló, majdnem teljesen ruhátlan, ősz szakállú öregemberek. Az otthonatlan, földön alvó többtagú családok látványa leírhatatlan. Az utcán heverő sovány, sötét bőrű emberek között halottak is vannak. Őket reggelente a szemeteskoscsik viszik el a város végére, ahol a holttesteket elégetik. Az alvók közt szaladgáló kóvér patkányok látványa szinte már nem is riasztott bennünket.

Kőkorszaki szinten

— Ceylonban eljutottunk a ma már megfogyatkozott számú, s szinte hozzáférhetetlen dzsungelben élő vedda törzshöz is, amely mindig gyűjtögető-zsákmányoló életmódot folytat. Azt azonban tudják, hogy a turistákat meg lehet vámolni a fotózás ellenében. En úgy értem, hogy ha fizetünk tíz rúpiát, kedvünk szerint fotózhatunk. Tévédtem. Egyetlen kép ára volt a tíz rúpia. Mikor másodszor kattintottam a gépet, indulatukban csaknem lenyilaztak.

Az indiai központi kormány belügyminisztériumától sok huzavonával szerzett engedéllyel beutazhattuk az Andamán- és a Nicobar-szigeteket; itt egy hónapot töltöttünk. Láttunk fakitermelést elefánttal („elő daruvál”), s jártunk egy másik érdekes természeti népnél, a som-peneknél. A szigeteken ma is kőkorszaki szinten élnek a dzsaravák és az ongik törzsei. (Ez utóbbiak lélekszáma ma már nem több száznál).

Szakmai szempontból a Malaj-félsziget jelentette a legnagyobb élményt. Sikerült eljutnunk Malaysia és Thaiföld határövezében a Kodiang környéki trópusi toronykarsztos vidékre. Sajnos itt részletes vizsgálatakat nem tudtam végezni. Állandó gerilla-háború van, s nehéz a terepen való mozgás; mindennaposak a katonai ellenőrzések.

Az angol nyelv volt az összekötő kapocs mindenütt, hisz a helyi nyelvek tömkelegét meg tanulni lehetetlen lett volna. Utolsó élményeink egyik legjelentősebbje Szingapúr volt.

Haza Borneó szigetéről indultunk, szerencsére találtunk Európába tartó magyar tengerjáró hajót.

A tíz hónap alatt 5000 színes diafelvételt és 2500 fekete-fehér felvételt készítettem. A tapasztaltakat jegyzetfüzetem is őrizte. Kint az ázsiai létminimum szintjén éltünk, nem is állt módunkban megjárni a pénzes európaiakat. Az út anyagi alapjait magam teremtettem elől, az úti cikkeim, előadásaim, honoráriumai és ösztöndíjakból.

Kubassek János beszámolóját irigykedve és érdeklődéssel hallgattam. Nagy elismeréssel is, hisz nem mindennapi az a szenvedély, amely a választott tudományhoz fűzi. Egy ilyen út — nem utolsósorban — jelentős fizikai-turisztikai teljesítmény is, amelyre csak az aszkétai elszántság képes.

Erdei Sándor

ISKOLA

Egy iskola

Közgazdas

Fényárban úsznak neoncsovékból árad a padok is csillognak. Az igazgató örömmel várja a vendégeket, válnakra úgy reagál, messze a valóságtól, gazdasági Szakközépiskola az épületben tanult. Tessel az iskoláról be

Eredetileg polgári volt, aztán egy ideig nos és középiskolák folyt terneiben. Irinyi Általános Gimnázium vezették, majd az 1958-tól felvette a nagy szülőit, az a tudós Hőgyes Endrét.

1962-ben kertészeti, öntözési növénytermesztési szakközépiskolai osztályt az intézet.

1964-ben a Hőgyes Gimnázium és Szakközépiskola új épületbe költött, am a szakközépiskolák a régi helyen má 1973-ban a Hőgyes Gimnázium és Szakközépiskola megszűnt a gazdasági szakembere zése, a szakközépisko

A szakközépiskola ta, hogy közgazdasági zépkadereket képez szakirányban tovább szándékoznak pedig sítson kellő ismeret főiskolai, egyetemi fe ken való sikeres sze hez.

Az iskola történetét elmúlt nyolc évről Ur és dr. Takács Imre f sorolja a tudnivalókat.

— Az 1974/75-ös ta kezdődően levelező o is végzünk — mondja Imre. — Minden évben egy osztály érettségi nek, akik két év alá reznek kiegészítő szakr pesítést, egy másik o ban pedig az általáno lát végzetek számára négyéves képzés. Szín iskola keretén belül pezzük két éves nappal zaton a gyors- és gép Ők az utóbbi években csak szakmai tárgyak nem magyart, történel hátt közsmereti tárgy tanulnak. Velük, a l hallgatókkal együtt tanulunk van.

A JÖVŐ

Az oktatás színvonal eredmények ismeretét ismerően nyilatkozt. Volt olyan év, hogy a mai tárgyakból rendez telkédőn Hajdúszobos tanuló jutott az ország tőbe. Politikai gazdasá dicsekedhetnek már o harmadik helyezésel. dűszoboszlói Közga Szakközépiskolából fe sa óta közel 30 gye ott el szakmai tárgya senyén a döntőbe. A g gyorsíró szak hallgató báltanságból szintén eredményeket értek el gos versenyeken.

Tanárok és diákok aránt lelkesen vesznek a mozgalmi életben. A munkáról Ur Attila be — Őt, vertikális ren ben szerveződött KISZ szervezetünk van. A 72 százaléka KISZ-tag ben elnyerték a KISZ Bihari megyei Bizottsá rős vándorzászlaját, 19 a KISZ KB Kiváló szervezete zászlót, 19 pedig a KISZ KB vándorzászlaját. M KISZ-alapszervezet te kapcsolatot tart fenn e alattal, üzemmel, illet

Egy iskola bemutatkozik

Közgazdasági Szakközépiskola, Hajdúszoboszló

Fényárban úsznak a termek. Most ez a sláger. Hosszú neonecsövekből árad a fény olyan töményen, hogy a kopott padok is csillognak.

Az igazgató örömmel nyugtazza elégedettségünket. Szavainkra úgy reagál, mintha otthonát dicsérnénk. S ez nincs messze a valóságtól, mert *Ur Attila*, a Hajdúszoboszlói Közgazdasági Szakközépiskola igazgatója valamikor itt, ebben az épületben tanult. Vele s *dr. Takács Imre* igazgatóhelyettesrel az iskoláról beszélgetünk.

A MÚLT

Eredetileg polgári iskola volt, aztán egy ideig általános és középiskolás képzés folyt termében. Irinyi János Általános Gimnáziumnak nevezték, majd az 1958-59-es tanévben felvette a város nagy szülőitnek, az orvos és tudós *Högyes Endrének* nevét.

1962-ben kerteszté, 63-ban öntözőes növénytermesztési szakközépiskolai osztályt nyitott az intézet.

1964-ben a *Högyes Endre* Gimnázium és Szakközépiskola új épületbe költözött, ám a szakközépiskolás osztályok a régi helyen maradtak. 1973-ban a *Högyes Endre* Gimnázium és Szakközépiskolaiban megszűnt a mezőgazdasági szakemberek képzése, a szakközépiskola le-

vált a *Högyes Endre* Gimnáziumtól, s 1973. augusztus 1-én létrejött az önálló Közgazdasági Szakközépiskola.

— E középiskola létrehozása nemcsak számszerű növekedést jelentett — mondta *dr. Takács Imre* felidézve az első éveket —, hanem egyúttal a megyénkben oktatott ágazatok száma is nőtt. A *Bethlen Gábor* Szakközépiskolában ugyanis számítéltudományi, ipari, valamint gép-gyorsíró-idegen nyelvi ágazat működött, Hajdúszoboszlón pedig számítéltudományi, mezőgazdasági és pénzügyi ágazatot hoztak létre. Ennek eredményeként megyénk középiskolai közigazgatási képzése ma tartalmazza a legfontosabb ágazatokat.

A JELEN

A szakközépiskola feladata, hogy közigazdasági közepadereket képezzen, a szakirányban továbbtanulni szándékozókra pedig biztosítson kellő ismereteket a főiskola, egyetemi felvételihez való sikeres szerepléshez.

Az iskola történetéről, az elmúlt nyolc évről *Ur Attila* és *dr. Takács Imre* felváltva sorolja a tudnivalókat.

A pedagógusok az iskola vezetőitől napra kész tájékoztatást kapnak a célokról, feladatokról, melyek így rendszeresen eljutnak a diákokhoz is.

Ilyen körülmények között az új tanterv bevezetése sem jelentett különösebb megrázkódtatást.

— Eredményességéről bővebb elemzésbe még nem bocsátkozhatunk — mondják az iskola vezetői —, hiszen három év tapasztalata kevés ehhez. Mindenesetre az már kiderült, hogy a tanároktól az eddigieknél nagyobb erőfeszítést követel. Munkájuk során fokozottabban kell figyelni a tananyag szelektálására, s az alapos feldolgozásra.

A JÖVŐ LETÉTEMÉNYESEI

Az oktatás színvonaláról az eredmények ismeretében elismerően nyilatkozhatunk. Volt olyan év, hogy a szakmai tárgyakból rendezett vetélkedőn Hajdúszoboszlóról öt tanuló jutott az országos döntőbe. Politikai gazdaságtanból dícselkedhetnek már országos harmadik helyezéssel. A Hajdúszoboszlói Közgazdasági Szakközépiskolából fennállása óta közel 30 gyerek jutott el szakmai tárgyak versenyén a döntőbe. A gép- és gyorsíró szak hallgatói hibátlanságból szintén szép eredményeket értek el országos versenyeken.

Tanárok és diákok egyaránt lelkesen vesznek részt a mozgalmi életben. A KISZ-munkáért *Ur Attila* beszélt.

— Őt, vertikális rendszerben szerveződött KISZ-alapszervezetünk van. A diákok 72 százaléka KISZ-tag. 1977-ben elnyerték a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága vörös vándorzászlaját, 1978-ban a KISZ KB Kiváló KISZ-alapszervezete zászlót, 1979-ben pedig a KISZ KB vörös vándorzászlaját. Minden KISZ-alapszervezet testvérkapcsolatot tart fenn egy vállalattal, üzemmellel, illetve egy

Szabó Katalin

ÉSZAKI KIRÁNDULÁS

A Közalkalmazottak zenekara Finnországban

Nagy kedvvel készülődött a Közalkalmazottak zenekara Finnországba a jyvaskylái vegyes kórus meghívására. Nem új keletű ez a kapcsolat a két testvérváros együttései között, a debreceni amatőr zenekar már meglette egyszer ezt az utat, s nagyon kellemes emlékeket őrzött róla. Érthető volt tehát a várakozás.

Szeptember 18-án fél ket-tőkor a finn légitársaság egyik nagy gépén emelkedett a magasba a 45 tagú küldöttség, köztük a negyven muzikus, miután a csel-lők utaztatásából származó apróbb zavarok szerencsésen elhárultak.

Hamar megtapasztalhat-tuk, hogy a Finair is jól tartja utasait, habár manapság már nem minden légitársaság követi ezt a gyakorlatot. Az előttem ülő idős vegetarianus hölgy (úgy mondta, Koppenhágába utazik operációra) azonban némi fejtörést okozott a stewardoknak és stewardessknek: hús nélküli ételük nem volt. Három adagot adtak tehát a zöldségfélék áhítatos fogyasztójának, hogy azokból szedegesse ki a magának valót. Mint hogy a hőség a közelében ülőknek felajánlotta a hűsmeűeket. Megamag is részesültem belőle egy jókora tyúkmell erejéig. Hazuról hozott paradicsompaprikával vizonoztam az adakozó gesztusát. Szeret-e.

Alig merültünk el a külföldi márkás italok, konvak, gin-ek, whiskyk vásárlásának felzaklalt látványában (a finn utasok többsége szorgalmasan vásárolta a vámmentes italokat) máris érdeklődött az egyik steward, hogy ki akar leszállni Koppenhágában. Majd mindannian jelentkezünk, mert tolmácsunk, *Nyirkos István*, aki már sokszor megtette ezt az utat, tudta, hogy a tranzitutasok számára afféle rolle-erek állnak rendelkezésre. Azokkal gyorsan be lehet szá-

adni a városba. Ám családunk kellett, a gép egy kicsit később, kevés volt az idő, így nem engedtek leszállni senkit. Nem maradt más hátra, elteltük emlékébe a tranzitkártyát. Jártunk is Koppenhágában, meg nem is... Helsinkibe pontosan érkez-tünk. A finn fővárosban rendkívül gyorsan és előzékenyen intézték a formásgokat. A csoportot a repülőtérre várta és üdvözölte *Krausz György*, a Magyar Népköztársaság helsinki nagykövetségének kulturális attaséja is. Más szóval *Krausz Gyurka*, rengeteg debreceni ismerőse, hiszen itt végezte az egyetemét a Nagyerdőn, nem is olyan régen.

Természetesen vártak bennünket a jyvaskylái vendéglátók is egy Volvo autóbuszsal.

— Jyvaskylá 280 kilométer — mondták, s a busz máris nekivágott a sötétségnek. Lahti után, egy benzinkútnál, illetve autóboltnál tartott a vezető „vízi megárlót”. A kis küldöttség első találkozósa Finnországgal, a finn társadalmi-erkölcsi szokásokkal meglehetősen kedvező volt: a bolt előtt a szabadban, a gyéren megvilágított kirakat mentén fémplaccok sportáruikké sora-koztak. Valaki kiemelt egy Adidas-holmit, gondolván, hogy amolyan filléres áru lehet, de nem: megkérték az árát.

Nekem eszembe jutott az éjszakában *Kerényi Sándor* tanár úr, aki a *Fazekas* általánosban sokat mesélt finnországi élményeiről, többek között arról, hogy északi rottonaikkal ismeretlen fogalom a lopás. Néhány nap múlva megtudtuk, hogy nem egészen így van, de valóban ritkán esik meg, hogy lába keljen valaminek.

A buszon megkaptuk a város térképét, rajta mindenki gazdája címét. Az én térké-pemen ez állt: Eine Tiusanen,

Jyvaskylái utcácskészet

Parkerperä 4. c. Vajon ki lehet ő, miféle ember? Kap-tunk azonkívül egy napról napra kidolgozott programot. A vendéglátók becsületére legyen mondván, a program teljes egészében megvalósult! Ezt nevezem tervezésnek!

Ejfel felé közeledett az óra, amikor megérkezünk a *Cy-gnaeus* iskolába, melynek hatalmas udvarán saját autók-kal vagy azonnal érkező ta-xikkal vártak ránk a házi-gazdák. Néhány perc alatt kiürült az iskolaudvar, a ki-tűnő szervezés következtében mindenki szállása felé robo-gott, vagy már meg is érke-zett. Engem egy hozzá-m hasonlóan középkorú, szá-kállás, rokonszenves férfi tuszkolt be SAAB-típusú au-tójába. Mint másnap kide-rült ő *Eine Tiusanen* férje, *Juha Tiusanen*, foglalkozá-sára nézve evangélikus lel-kész, azonkívül a jyvaskylái rádiókórus énekesé és zene-kritikus. A város legdívato-sabb lakónegyede, *Pohjole*, szemban a nagy lesiklósná-c-al, voltaképpen erdőben

épült fel, távol a városköz-ponttól. Házigazdánknak itt van ötszobás szolgálati laká-sa. Ebből kaptam meg a klasszikus popzenét tanuló fiú, *Pekka* hálószobáját.

Másnap a délelőtti szabad volt. Reggeli után a kellemes napsütésben egyedül indultam széjjelnézni a lakótele-pen. A sétányokon sokan fu-táltak (rendszerint együtt a család: apa, anya és a gyere-kek), hiszen a szombatok Finnországban már régen szabadok. Egyszer csak csobo-gó patakhöz értem, amely át-szeli a lakótelepet. Amint figyeltem a gyors vízecske fehér habfodrait, az jutott eszembe, hogy otthon sokan azt mondanák, ez már való-színűltem, mi több: giccs. Pedig nem az, csak a városlakó- finnek sem szakadtak el a természettől, mert noha a technikai civilizációk magá-sabb fokán állanak, mint mi, nem felejtették el, hogy az ember is a természet része...

Még másnap, szombaton délután *Tóth László* próbát tartott a *Cygnaeus* iskolában. Előbb a jyvaskylái vegyes kórusral vette át tételről tétel-re, vagy inkább sorról sor-ra *Mozart* F-dúr miséjét — melynek előadására a két együttes közösen készülődött — aztán az összpróba követ-kezett. A két együttes a több órá, alapos próbán ismerte meg, mérte fel egymást. Az ötlet *Tóth Lászlótól* származott, és nagyon jól bevált: a közös feladat olyannyira ösz-szeforrasztotta a finn és a magyar együttest, hogy nem volt elegendő az egymás iránti udvariasság és figyel-messég, többre volt szükség, a közös szívdobbanásra. Egy-ben idegnyugtató volt a pró-ba, mert mindkét „csapat” meggyőződhetett a másik fel-készültségéről és a szólisták alkalmasságáról.

(Folytatjuk)

Bakó Endre

Próbál a finn kórus (Fekete Szűcs Gyula felvétele)

(A finn irodalom története) A gyümölcsözően fejlődő finn-magyar kulturális együttműködés újabb szép példája Kai Laitinen irodalomtudósoknál a rokon nép literatúráját bemutatkozó könyve.

A Magyarországon nem kis számban megjelenő finn alkotások után most a finn irodalom kezdetektől napjainkig ívelő történetének tudományos összegzését vehetik kézbe az érdeklődő olvasók. Kai Laitinen munkája szá-munkra több pusztán irodalomtörténetnél: egy hozzánk közel álló nép kultúrájának fontos részét ismerhetjük meg belőle. A könyv megírását a Gondolat Kiadó kezde-ményezte, s kérésére az irodalmi ismertetőket történeti és kultúrtörténeti kitekintések helyezik szélesebb össz-szűcsűgésbe.

Két főváros — két regény — két értékvilág! Hogyan látják, hogyan olvassák ugyanazokat a könyveket két távoli városban, mondjuk Pá-

A Gondolat Kiadó újdonságai

rizsban és Budapesten? Mi-lyen esztétikai, etikai, politi-kai különbségek fedezhetők fel a művek fogadtatásában? Ilyen kérdések megválaszolására vállalkozott egy fran-ciós (Jacques Leenhardt) és egy magyar (*Józsa Péter*) ku-tató közös műve, amely első-ként dolgozza fel nemzetköz-i összehasonlító olvasás-szociológiai vizsgálatok eredmé-nyeit. Georges Perec: *A dolgok és Fejes Endre: Rozs-datemető* című regényét ol-vastatták el több száz ma-gyar és francia olvasóval, s az eredmények tükrözik a két ország társadalmi, politi-kai és kulturális hagyományainak különbözőségeit.

(Az iszlám kultúrája) Két kötetben, 1100 oldalon adott közre válogatást a Gondolat Kiadó *Goldziher Ignác*nak, az iszlám kultúra legnagyobb

történetírójának életművéből. A Társadalomtudományi Könyvtár sorozatban megje-lent kötetek tartalmazzák többek között *A nomadizmus és földművelés, Az iszlám vallása és a középkori musz-lim és zsidó filozófia* című alapvető írásokat, s fontos adalékokkal bővítik e kul-túrtörőrl szerzett ismereteinket. Minden tanulmány előtt bevezető ismerteti a tudományos kutatás újabb eredményeit is.

(A hellenizmus kultúrája) Az Európa Nagy Korszakai sorozatban 1968-ban kiadott, *A görög kultúra aranykora* című könyv szerves folytatásának tekinthető a lengyel *Anna Swiderkowa* munkája, amely *Nagy Sándor* uralkodásának kezdetétől Augustus római császár trónra léptéig tekint át a görög művelő-

(Afrikai kultúrák) Egy manapság egyre jelentősebbé váló földrész, Afrika kulturális hagyományaita vezető be az olvasót az a könyv-újdonság, amely *Leo Frobenius*, a század elején élt ki-váló német etnológus kutató-számból közöl válogatást. Frobenius az elsők között vizsgálta tudományos igény-nyel az afrikai népek társadalmi életét, vallási szoká-sait, képzőművészetét, s igen erősen szembezállt azzal az Európában meghonosodott felfogással, amely szerint a fekete kultúra „barbár népek alacsonyabb rendű szellemi tevékenységének eredménye”. Az írásában feltárt anyag méltóképpen alátámasztja állításait.

APRÓHIRDETESEK

Ház Kis kertés család ház felő szünte eladó. Debrecen, Mikszáth Kálmán u. 31.
Eladó kétszobás, komfortos családi ház mellettkétszobás. Eprekret u. 24.
Családi ház nagy terrel eladó. Furta, Kun Béla krt. 51.
Eladó és beköltözhető Bercsényi u. 59. számú ház.

LAKÁS Kiemelt zöldövezetben 2 és fél szobás, garázssal, hitelnyitási előtérrel álló társasházrészeset átadom. Érdeklődni: Bőszerényi út 97. IV. 12. 17. óráig.
Előcserelem másfél szobás, földszinti szobákkal lakásomat 1+2 szobás, 2 szobás, 3 szobás és vagy nagyobb tanácsra. Érdeklődni minden nap 19 óra után: Kovács Péter, Sina Miklós utca 35. fszt. 2.
Előcserelem két és fél szobás, Petőfi téri, távfűtéses, összkomfortos tanácsra, II. emeleti lakásomat központban, I. emeleti, másfél szobás, OTP-sre, távfűtésesre. „Kiemelt” jellegű a kiadása.

Két és fél szobás, OTP-örökösökkel garázssal vagy külön-külön jövő évi beköltözéssel eladó. Érdeklődni 18 óra után a 16-061-es telefonon.
Nagyerdőn OTP-örökösökkel, hitelmentes, nagy fűtőszobával, garázssal (nékül is), 2 szobás, 58 négyzetméteres lakás azonnali vagy 83 tavaszi beköltözéssel eladó. Megjegyzéssel fűtőközművel, 19-21 óra között. Baksai u. 35. I. 3.
1 és fél szoba+ebédlő, OTP-s lakás 320 ezer kp.+OTP-átvállalással eladó. Érdeklődni 17 óra után: Debrecen, Lehel u. 10. XIII. 102.
Nagyerdő 2 szobás, első emeleti, garázssal örökösökkel nagyobb kereskedelmi Nagyerdő környékére. „Csanak” utca” jellegű a kiadása.

Eladó 961 négyzetm. szántóföld Debrecen, Lóskúti utcán, jobbára legelő szélén, Feketeék. Érdeklődni szombat délután és vasárnap egész nap.
Debrecen környékén 2-300 négyzetm. üdülőterület vagy zártkert keresek megvételre. Víz, villany szükséges. Cezel, legelő házi, utca: f. 12-898, 17-19 óra között.
Négylakásos társasház építésre alkalmas 300 négyzetm. tel. k. építési engedéllyel eladó. Érdeklődni lehet: Debrecen, Hegyi Mihály utca u. 36. Telefon: 10-891.

ALBÉLET Központi fűtéses külön lakrész — szoba, fűtőszoba — kiadó. Babits u. 7. (28-as buszszal.)

EXPRESSZ Sürgősen eladó 2 szobás ház mellettkétszobás, 2 szobásnál nagyobb bérházra cseréljük. Érdeklődni Debrecen, Babits u. 88., ugyanott 2 szobás családi ház sürgősen eladó.
Józsi 3 szobás családi házamat előcserelem debreceni, legalább 2 szobás tanácsra. Ráfűtést kérek. „Fóutca” jellegű a kiadása.
Társasház építőközössége sürgősen egy építendő társat keres, 3 szobás, garázssal lakáshoz. „Nyolclakásos” jellegű a kiadása.
Egyszoba, komfortos házra eladó. Nyíl u. 37. Érdeklődni délelőtt.
Előcserelem nagyméretű 2 szoba, összkomfortos tanács lakásomat másfél szobásra. Dimitrov u. 27. Kovácsék.
Összeköltözök, figyelme! Egyszobás, összkomfortos, 1 szobás hallós tanács lakásom előcserelem 2-2 és fél szobásra. Telefon: 23-206.

Eladó 1 db 380 V-os 2 LE, 1 db 220 V-os 0,5 LE villanymotor és piros gyermekkosci. Csáthy u. 53.
Boroshordók eladók. Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 13. Telefon: 18-265.
Zalagyöngye, európai gyökerez. Minden talajban bőven terem. 1 db 26 Ft. Cardinal Pannónia, 2 db 120x250x2300 mm-es vasbeton áthidaló. Érdeklődni 16 óra után: Léai út 53.
A balkányi Szabolcs Tsz szakcsoportha kiváló minőségű burgonyát kínál 2,50 Ft-ért kilónként. Ügylető: Márton Sándor.
48-as női irhabunda, sportbunda és olasz sportcipő eladó. Micsurina u. 2/B.
Kulcsalattal elvezetett. Kérem megtekinteni, pénzt megtarthatja. Kenderesiné, Debrecen, Faragó u. 1.
Jó állapotú fehér zománcot kályha és falra szerelhető mosogató eladó. Kertváros u. 49.

Képzett szakmunkásokat és férfi segédmunkásokat felvesszünk. Bútoripari Javító és Használati Forgalmazó ISZ, Debrecen, Galamb u. 23-29.
Berettyóújfalu vegyi üzemünk a vegyszertechnikus, Hajdúszoboszlóra üzemeltető, valamint Éber, derecskei részlegünkbe férfi főosztály, írás szakmunkást felvesszünk. Jelentkezés: Hajdúszoboszló, Rákóczi út 3-5. Központi irodánkban.
A TITÁSZ V. debreceni üzemigazgatósága erőművet felvessz. Általános iskolát végzett férfi munkavállalókat váltó műszakos időbeosztással vizsgálatok-kezelő munkakör ellátására. A szükséges tanfolyamra beiskolázunk. Képzett vagy egy év alatt három munkahely bejegyzésű munkakörrel rendelkezők ne jelentkezzenek! Jelentkezni lehet: az erőmű munkáját előadóknál, Debrecen, Miklósi utca 1. szám. Szociális intézmény szakpékek, foglalkoztatottakat, festő-mázoló, erőáramú villany-szerelő szakmunkást alkalmazzunk. Jelentkezés: Kishegyesi út 88.
Audaru-kezelő felvesszünk Hajdúszoboszló városi telepére. Vámospercs, Bagaméri út. Nyugdíjas kertkabarátot állandó munkára azonnali alkalmazzunk. „Kertész” jellegű a kiadása.
Általános adminisztrátort felvesszünk. Megközelíthető a 13-as busszal, BIOGAL után, második megálló.
Pantherautó-kezelő azonnali belépéssel felvesszünk. Anyagbeszerző Társulat, Hatvan u. 43. sz. IV. emelet.
A Hajdúszoboszló és Vidéke AFESZ pályázatát hirdeti szakpékek és szakképzésen bízott eladók részére az 1982. év szeptember 1-től 1100 négyzetméteres ABC-áruházba. Jelentkezés: Hajdúszoboszló, Rákóczi út 16-18. szám alatt a személyzeti osztályon.
A Mecseki Szénbányák földalatti csapattal (betanított munkás) munkakörbe felvesszünk 18-35 éves férfiakat. Havi kereset 5400-7000 Ft. Nőskörmök mellett lehet belföldi lakásjuttatás, lehetőség Pécsett. Középső munkaviszonyt adunk és mi részletes tájékoztatást küldünk. Cím: Mecseki Szénbányák munkügyi osztálya, 7629 Pécs, Komjáth Aladár u. 5.
A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat felvessz energiazáradkódási osztályra katorikus mérnököket. E kategóriájú jogosítványval rendelkező gépkezelőket, állat- és du. műszakra szociális takarítót, Jelentkezés: Dózsa utca 1. (munkügyi osztály).

Dolgozókat alkalmaznak Lenfóné és Szőveipari Vállalat budakalászi szövőgyára felvessz 8 általános végzettségű 18 év feletti férfi és női dolgozókat 3 műszakos betanított munkára. Betanulási idő szakmától függően 6-12 hét. (Textil szakmai gyakorlatot bírónk előnyben). Jelentkezés a gyár munkügyi osztályán, (Budakalászi, Szentendrei út 1-3.) 2011. Megközelíthető a Budapest, Batthyány téri hűvel. (Budapesti 20 km). Üzemi étkeztetés van. Elhelyezés modern munkásszállóban 4 ágyas szobákban, kedvezményes térítésért.
A Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari Vállalat felvételre keres képzett autómotor szerelő, festő, körművel, több éves szakmai gyakorlattal rendelkező vizsrelőt, tmk-villany-szerelőt, építőipari segédmunkásokat. Bizalomtelő munkakörrel rendelkezők jelentkezését várjuk. Jelentkezni lehet: Debrecen, Simonffy u. 34-36. sz., munkügyi osztály.
Azonnali belépéssel felvesszünk asztalos szakmunkásokat, férfi és női betanított munkásokat, férfi segédmunkásokat. Debrecen, Galamb u. 1. sz.
Szalagszövőgépre férfi vagy női betanított munkást felvesszünk. Debrecen, Galamb u. 1. sz.
Hegesztővizsgáló rendelkező viz-, gázszerelő (lehet kezdő is) felvessz a H-B. m-i Tanács Technikai Vállalata. Jelentkezés a Közműtömben a szállítási művezetőnél.

Eladó 1 db 380 V-os 2 LE, 1 db 220 V-os 0,5 LE villanymotor és piros gyermekkosci. Csáthy u. 53.
Boroshordók eladók. Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 13. Telefon: 18-265.
Zalagyöngye, európai gyökerez. Minden talajban bőven terem. 1 db 26 Ft. Cardinal Pannónia, 2 db 120x250x2300 mm-es vasbeton áthidaló. Érdeklődni 16 óra után: Léai út 53.
A balkányi Szabolcs Tsz szakcsoportha kiváló minőségű burgonyát kínál 2,50 Ft-ért kilónként. Ügylető: Márton Sándor.
48-as női irhabunda, sportbunda és olasz sportcipő eladó. Micsurina u. 2/B.
Kulcsalattal elvezetett. Kérem megtekinteni, pénzt megtarthatja. Kenderesiné, Debrecen, Faragó u. 1.
Jó állapotú fehér zománcot kályha és falra szerelhető mosogató eladó. Kertváros u. 49.

ŐSZ '81 „ŐSZI KERESKEDELMI HETEK” A BERETTYÓÚJFALU ÉS VIDEKE AFESZ működési területén 1981. október 15-31-ig A rendezvénysorozat időtartama alatt IPARCIKK-KIÁLLÍTÁS a Dózsa Tsz nagytermében (Berettyóújfalu, Dózsa György u. 20.) október 15-19-ig megtekinthető naponta 10-17 h-ig. ENGEDMÉNYES VÁSÁROK 20-40%-KAL RUHÁZATI CIKKEK 10-30%-KAL IPARCIKKEK ALMA-ÉS KÖRTEVÁSÁR REKLÁM ÁRON. Élelmiszerüzleteinkben TEJ, TEJTERMÉK, BÉBIÉTEL, TEA húsipari és hídgegyőkhaj termékbemutatók és kóstolók. Vendéglátóegységeinkben SZÜRETI BÁLOK, DIVATBEMUTATÓK, ÜDÍTŐITAL- ÉS CUKRÁSZTERMÉK-bemutatók és -kóstolók. Hirdetéseinkből, valamint egységeinkben rendezvényeinkről részletesen tájékozódhatnak kedves vásárlóink.

EREDMÉNYES VÁSÁRLÁST ÉS KELLEMES SZÓRÁKOZÁST KÍVÁN: SKÁLA-COOP Szövetkezeti Nagyrúház Hajdú-Szabolcs m. FÜSZÉRT Nagyker. V. Hajdú-Bihar m.-i Tejipari Vállalat VASVILLAMFORA Kelet-texili Nagykereskedelmi V. Kelet-Rövidkötő, Nagykeres. Váll. Tiszántúli Cipő Nagyker. Vállalat Debreceni Állami Gazdaság Söripari Vállalat Kisvárdai Szeszipari Vállalat Eger és Mátravidéki Borgazdaság Berettyóújfalu és Vidéke AFESZ

A Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat azonnali belépéssel felvételre keres szakképzett, gyakorlati rendelkező szakácsokat, valamint konyhalányokat. Jelentkezés: a vállalat munkügyi osztályán, Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky u. 1-3. (Vig mozi udvar).

Az Agrárudományi Egyetem rektori hivatala értesített gép- és gyorsíró keres felvételre. Jelentkezés a rektori hivatalban.
A VASVILL Kereskedelmi Vállalat Hajdú megyei kirendeltsége azonnali belépéssel kereskedelmi szakközépiskolai vagy vasúti szakki eladói végzettséggel rendelkező dolgozókat alkalmazz. Jelentkezés a III. emeleten, Debrecen, Vágóhíd u. 7/B.
A Hajdú-Bihar megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat felvessz autóvilamosági szerelő, gyakorlati rendelkező Ék kategóriájú tehergépkocsivezetőt, árukeresőt, villamosgárgoncavezetőt, férfi és női segédmunkásokat. Jelentkezés a vállalat munkügyi osztályán (Debrecen, Rigó utca 2. szám). Ne jelentkezzenek azok, akik egy évvel belüli háromszor, illetve kilépett bejegyzéssel változtattak munkahelyet.
A Hajdú-Bihar megyei Tanács Kórház-Rendelőintézte segédnővéri munkára női munkakörbe alkalmazz. Jelentkezés: Debrecen, Bartók Béla út 4. Munkügyi osztályon.
H. B. m-i Fűtőtechnikai Szolgáltató Vállalat felvessz leendő középiskolai végzettséggel, gyors- és gépirót. Jelentkezés: Debrecen, Varga u. 28. Személyzeti vezetőnél.
Hivatalosadeg egy 8 órás, egy 6 órás, takarítási és fűtési munkára azonnali felvesszünk. Jelentkezés az iskolában 8-16 óráig. Cím: Tóthfalusi S. Általános Iskola, Komáromi Csipkés György tér 9.
A VASVILL Kereskedelmi Vállalat Hajdú megyei kirendeltsége azonnali belépéssel Állandó délutáni műszakba targoncavezetőt alkalmazz. Jelentkezés a III. emeleten, Debrecen, Vágóhíd u. 7/B.
A Berettyóújfalu Hajnál Mész hozzáértő juhászokat alkalmazz. Cím: Berettyóújfalu, Puskin u. 16. 4103.
Villany-szerelő, CO-hergész, vas- és fémszerkezeti lakatos, géplakatos, esztergályos szakmunkásokat, segédmunkásokat, betanított vasipari gépmechanikusn női munkakörbe, munkavédelmi és baleset-elhárítási előadót, gépirót keres elhárítási előadót, gépirót határozott időre (teleküzlethez értőt — lehet nyugdíjas is), nyugdíjas gázakánfűtőt felvessz a MOTOTERRA Gépipari Vezetőzet, Debrecen, Rigó u. 29.
A Hajdú-Bihar megyei Víz-és Csatornamű Vállalat püspökföldi üzemtermékekre rakártráveztőt alkalmazz, középiskolai és felsőfokú végzettséggel rendelkező keres értesített, pályakezdő fiatal vizkötésű rakártráveztőt munkakörbe. Jelentkezés: Püspökföld, Kossuth u. 26. Üzemterméke-vezetőnél.

Hogy sor kerülhet a házra is, ahhoz előbb gólok, legalább gólcsockat kellett lövni kintben kicsit mellőzött a szerencse. Sz. kihagyott helyzet után lesugnyás helyzetben ugrott ki és a kiinduló gener mellett lapon a bal oldalba helyezte talán mindez a 18. percben éppen a legúj Hiszen hiába játszott a nyegdorában oly nagyra a magyar csapat, féltünk attól, hogy sz magyar betegségek: kezik a visszaesés. A szont — ellentétben a pesti magyar—román még jobban meghozta a kosok kedvét. S mikor lanyhulni kezdett — a vége felé — az iram, rült: a svájci támadó telenek szabadulni őz nem találnak sebezhető a magyar védelemb szombaton oly kitűnő szó Sulser és Botteron ba és Sallai szerítésában telen volt egy epkezlábás vezetésére. A sz pedig Szántónak és Tó zinte nem is volt et Többözr is felvottak szélről próbálták bejárt labdákat — sajnos nem dig a legpontosabban.

Persze, ne elégedelünk, hiszen védőmunkát — Elsenerre és Hermannra csak kelle gyázni — tökéletesen ták. Keresesről és Gar is csak jókat irhatun szerencsére ennek a zésnek nem 6k voltak a zi hősei. Hanem a köz lys sor, és a ki tudják nyadvirágzását élő F

Budapesten az Elem sportcsarnokban rem meg a BVSC—DMVSC NB I-es röplabdame. A két vasutas csapat B es hatalmas csatát egymással, s végül a debreceniek kerekedte s visszavágtak az MN elsenvedett vereséért

Két autóbuznyi deb szurkoló hatalmas üdv gása köszöntötte a né sportcsarnokban a D női kézilabdázót, a BH leni kiesési rangadó nyán — a hangzavar cs órával később, a tal végén volt nagyobb: a deg DMVSC fölényes g met aratt, s kihag hogy jövőre is az NB szerepljen.
A tét hatalmas vesztés búcsúzni kényz A debreceniek idős jobban, s korábbi szok tól eltérően ezúttal ide is bírták a csatát. A na má, sportszerű mérk (a 41. percen volt az el állítás) egy pillanatig

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága feleségem, édesanyánk, nagymamánk, anyósunk, testvérem és jó rokonunk SZABÓ JÁNOSNÉ Karácsonyi Róza másfél hónapja súlyos, de türelemmel viselt betegség után, 72 éves korában elhunyt. A gyászolók: Hajdúszoboszló, Rákóczi út 16-18. szám alatt a személyzeti osztályon.

Mélyen megrendülve tudatjuk, hogy KEREKES PÉTER volt balmazújvárosi lakos 78 éves korában hosszan tartó, súlyos szenvedés után elhunyt. Temetés 1981. október 16-án, pénteken délelőtt fél 12 órakor lesz a debreceni Közműtömb I. o. 3. sz. ravatalozó terméből. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk BIRÓ GERGELY temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvételrel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk KUN ZOLTÁNNÉ elvtársnő, 1981. október 10-én hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt. Szeretett munkatársunkat 1981. október 15-én, 10 órakor búcsúztatjuk a Közműtömb I. o. 2. számú ravatalozójában. Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat. Emlékét megőrizzük.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy KEREKES PÉTER volt balmazújvárosi lakos 78 éves korában hosszan tartó, súlyos szenvedés után elhunyt. Temetés 1981. október 16-án, pénteken délelőtt fél 12 órakor lesz a debreceni Közműtömb I. o. 3. sz. ravatalozó terméből. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk BIRÓ GERGELY temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mélységes bánatunkban részvételrel osztoztak. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk KUN ZOLTÁNNÉ elvtársnő, 1981. október 10-én hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt. Szeretett munkatársunkat 1981. október 15-én, 10 órakor búcsúztatjuk a Közműtömb I. o. 2. számú ravatalozójában. Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat. Emlékét megőrizzük.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédnagyapánk, keresztapánk, sógorunk, szeretett rokonunk NAGY MIHÁLY tsz-nyugdíjas 1981. október 10-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkot 1981. október 16-án, pénteken 12 órakor veszünk végső búcsút a Közműtömb I. o. 1. sz. ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család. Lakás: Debrecen, Haláp 302.

vikar csütörtöki akció DEBRECENBEN Ma az UNIO ÁRUHÁZ NAPICIKKOSZTÁLYÁN és a Hajdú-Bihar megyei Vegyiparicikk-kiskereskedelmi Vállalat Vörös Hadsereg úti 14. sz. Vas-édeny boltjában 16-20 ÓRA KÖZÖTT 20% ENGEDMÉNYEL ÁRUSÍJTUK A HÁZTARTÁSI MŰANYAG CIKKEKET. (Tökés import kivételével).

Magyarország-Svájc 3-0 (1-0)

Népstadion, 65 ezer néző, vezette: Tokat (török)
Magyarország: Mészáros — Szántó, Kerekes A., Garaba, Tóth — Müller, Nyilasi, Sallai — Fazekas, Töröcsik, Kiss.
Svájc: Burgener — Lüdi, Zappa, Egli, Herbert Hermann — Wehrli, Barberis, Botteron, Heinz Hermann — Elsener, Sulser
Góllövők: Nyilasi (2), Fazekas
Csere: Elsener helyett Elia (33. p.), Kiss helyett Kerekes Gy. (65. p.) és Barberis helyett Lúthi (69. p.)

Titkon talán még a legpesszimistábbak is bíztak abban, hogy a magyar csapat hazai pályán le tudja győzni a svájciakat. De arra bizonyára nagyon kevesen gondoltak, hogy ennyire kitűnő játékkal, ennyire magabiztosan fekteti kétvállra az utóbbi időben sikert sikerre halmozó helvét válogatottnak. Az első percek nagy Egli-helyzetét követően tulajdonképpen nem is volt olyan pillanat, amikor kétségünk lett volna afelől — ezt a talákozást csak mi nyerhetjük meg. Az első percekben pedig Mészáros is bizonyított: kitűnő formában van. De az első negyedóra múltán már nem is igen volt lehetősége találkozni a labdával. Legfeljebb, ha időhúzásból hazaadtak neki.

Hogy sor kerülhetett időhúzásra is, ahhoz persze előbb gólokat, legalábbis egy gólcsoportot kellett löni. E tekintetben kicsit mellénk szegődött a szerencse. Sok-sok kihagyott helyzet után kicsit lesgyanús helyzetben Nyilasi ugrott ki és a kiinduló Burgener mellett laposan a kapu bal oldalába helyezte. Történt mindez a 18. percben. Talán éppen a legjobbkor. Hiszen hiába játszott az első negyedórán oly nagygyorsan a magyar csapat, kicsit féltünk attól, hogy szokásos magyar betegségeként: következik a visszaszás. A gól viszont — ellentétben a budapesti magyar-románnal — meg jobban mehozta a játékosok kedvét. S mikor már látni kezdett — a féldíj veze felé — az iram, kiderült: a svájci támadók képzetlenek szabadulni örzököltől, nem találnak sebezhető pontot a magyar védelemben. A szombaton oly kitűnően játszó Sulser és Botteron Garaba és Sallai szorításában képtelen volt egy épkezláb támadás vezetésére. A széleken pedig Szántónak és Tóthnak szinte nem is volt embere. Többször is felfutottak és a szélről próbálták bejártani a labdákat — sajnos nem mindig a legpontosabban.

Persze, ne elégedetlenkedjünk, hiszen védőmunkájuknak — Elsenerre és Heinz Hermannra csak kellett vigyázni — tökéletesen ellátta Kerekesről és Garabáról is csak jókat írhatunk, de szerencsére ennek a mérkőzésnek nem ők voltak az igazí hősai. Hanem a középpályás sor, és a ki tudja, hanyadvirágzását élő Fazekas.

A mérkőzés igazi szenzációja pedig a debreceni Sallai játéka volt. Azt már sokan tudták az aprótermetű középpályásról, hogy taktikai feladatok megvalósítására kiválóan alkalmas. Éppen ezért az, ahogyan a román csillagot, Iordanescut „hidegre tette”, közel sem volt akkora meglepetés, mint az a játék, amit szerdán este produkált. Ezúttal ugyanis a megszerzett labdákat talán kivétel nélkül nagyszerűen megjátszotta. Szellemes megoldásait a végig nagyon „aktív” közönség tomboló lelkesedéssel fogadta. Nyilasi volt együttesünk mozgatója. Két gólt is ért el, és ez egy ilyen sorsdöntő mérkőzésen különös jelentőségű. Még akkor is, ha mindkét találatát védelmi hiba előzte meg. Szólunk kell még harmadik gólunk szerzőjéről, Fazekasról is. A háromtagú csatársorból ő volt az, aki a villogás, a pazar cselek mellett kifejezetten jól játszott. Herbert Hermann képtelen volt tartani. Különösen értékes az a gózelem azért, mert tulajdonképpen igazában nem egy-egy játékos, hanem a csapat játszott jól. Elgondolkoztathatunk azon, hogy együttesünk két leggyengébb pontja a két sztárjátékos: Töröcsik és Kiss volt. Igaz, őket őrizték a legjobban. Utóbbi le is cserélte Mészáros, és a 65. percben így a bombaformában játszó Sallai mellé egy másik debreceni játékos is feljött a pályára. Néhány szép csellel, átadásal Kerekes Gyuri is igazolta nem véletlenül került be a nemzeti 11-be. Ő, a 12. játékos is jól illeszkedett a csapatba.

Ezzel a szemre is tetszetős, nagyszerű játékkal pedig a magyar válogatottnak elérte, hogy valóban karnyújtásnyira került a spanyolországi labdarúgó-világ bajnokság döntőjéhez. Ilyen teljesítménnyel nem jelenthet gondot Norvégia legyőzése — és akkor Londonban már nyugodtan léphet pályára csapatunk. De a további elemzések, latolgatások helyett várjuk meg inkább a norvég mérkőzést.

A IV. CSOPORT ALLÁSA

1. Magyarország	6 321	9-6-8
2. Anglia	7 313	12-8-7
3. Románia	7 232	5-5-7
4. Svájc	7 223	9-12-6
5. Norvégia	7 223	7-11-6

A legközelebbi mérkőzés: október 31-én Magyarország-Norvégia.

NŐI RÖPLABDA NB I

Budapesten az Elem utcai sportszarnokban rendezték meg a BVSC-DMVSC női NB I-es röplabdamerkőzést. A két vasutas csapat 97 perces hatalmas csatát vívott egymással, s végül a vendég debreceniek kerekedtek felül s visszavágtak az MNK-ban elszenvedett vereségért.

DMVSC-BVSC 3:2 (13-2, 14, -15, 10).
DMVSC: Baloghné, Kolbe, Tóth, Nagy, Illésné, Pál. A debreceniek közül Baloghné, Illésné és Kolbe játszott az átlagosnál jobban. A találkozót visszavágóját pénteken rendezik a Vágóhid utcai sportszarnokban.

KÉZILABDA NB I

Továbbra is az NB I-ben a DMVSC

Két autóbuzsnyi debreceni szurkoló hatalmas üdvözlésével köszöntötte a népligeti sportszarnokban a DMVSC női kézilabdázóit, a BHG elleni kiesési rangadó nyitányán — a hangzavar csak egy órával később, a találkozó végén volt nagyobb: a vendég DMVSC főlényes győzelmét aratott, s kiharcolta, hogy jövőre is az NB I-ben szerepeljen.

A tét hatalmas volt: a vesztes búcsúzni kényszerült. A debreceniek időzítették jobban, s korábbi szokásaiktól eltérően ezúttal idegekkel is bírták a csatát. A nagyíramú, sportszerű mérkőzésen (a 41. percben volt az első kiállítás) egy pillanatig sem

volt kétséges a debreceniek győzelme. Nagyné válogatottnak formában védett, Bata nagyszerűen fogta össze a csapatot, a fiatal Szilágyi kamikaze módon lötte szélről gólljait, Juhász pedig okos találatokkal gyarapította az előnyt.

DMVSC-BHG 22-14 (11-6). Budapest, 400 néző, vezette Kiss, Papp. **DMVSC:** NAGYNÉ — SZILÁGYI 5 (2), Vassné 2 (2), BATA 3, Tóth 2, Kádárné 5 (2), Máthé — csere: Teremi (kapus), JUHÁSZNÉ 4 és Bordás 1.

Kiállítások: 6 perc a DMVSC és 2 perc a BHG csapatából.

Hétméteresek: 8,6, illetve 7,4.

Az aranyérmes debreceniek: Adorján Zoltán (balról) és Hajdú Zoltán (Fotó: Nagy Gábor)

SALAKMOTOR — PÁROS OB

Aranyérmes a D. Volán

Szegeden rendezték meg az országos I. osztályú salakpálya motorkerékpáros páros bajnokság utolsó, hatodik fordulóját. Az elsősegért a D. Volán, a Szegedi Volán és a Borsodi Volán párosa szállt harcba. Az állás a következő volt: D. Volán 126, Borsodi Volán 125, Szegedi Volán 101, Békési Volán és a Szolnoki Volán nem voltéltárs az éremért folytatott küzdelemben.

ÖKÖLVÍVÁS

Székesfehérvárott a KO-FEM sportszarnokban került megrendezésre az 1981. évi vidéki ifjúsági egyéni ökölvívó-bajnokság, amelyen 33 egyesület 136 versenyzője lépett szorítóba. Megyénkbeli a Debreceni Sportiskola és a Hajdúböszörményi Bocskai öklözői képviselték magukat. A verseny jelentőségét növelte, hogy súlycsoportonként a vidékbajnokság első négy-négy helyezettje indulhat Budapesten az október 30. és november 1. között megrendezésre kerülő országos egyéni bajnokságon. (Rajtuk kívül a Budapesti bajnokság első két-két helyezettje és még két-két meghívott vehet részt ezen a viadalon.)

A DSI öklözői „mesterhármast” értek el: Tóth, Szentesi és Gál egyaránt aranyérmet nyert. Tóth — mivel a franciák papírsúlyú versenyzőt nem neveztek, s így ott nem léphetett szorítóba — vidéki bajnoksággal vizsgáztalódott. A selejtezőben döntő fölényrel győzött, a középdöntőben ellenfele feladta, a döntőben egyhangú pontozás juttatta győzelemhez. Szentesi Zoltán bajnokcsapattal megsejerezte az aranyjelvényes minősítést. A félnehézsúlyba átrándult Gál fölényesen lett bajnok úgy, hogy minden mérkőzését idő előtt (döntő fölény vagy feladás) nyert meg. A középsúlyú válogatott Gombos az elődöntőben vitatható pontozásos vereséget szenvedett. A hajdúböszörményi könnyűsúlyú Deák sérülése miatt nem állt ki a döntőben.

A hajdú-bihariak eredményei: Papir: 1. Tóth J. (DSI). — Lég: 3. Vass (DSI). — Harmat: 1. Szentes (DSI). — Pehely: 3. Rigó (DSI). — Könnyű: 2. Deák (Hajdúböszörmény). — Nagyváltó: 3. Káplár (Hajdúböszörmény). — Közép: 3. Gombos (DSI). — Félnéhez: 1. Gál (DSI). Az egyesületek közötti pontversenyt Nagy István tanítványa, a DSI fiataljai nyerték.

hány esetben géphiba okozott meglepetést — Adorján és a miskolci Sziráczki I. esetében is. A 19. megismérfordulóját pedig kizárták Sziráczki J.-t, aki akadályozta Kocsót.

Párosos országos bajnok: D. Volán (Hajdú, Adorján) 153, 2. Borsodi Volán (Sziráczki I., Sziráczki J.) 145, 3. Szegedi Volán (Kocsó, Fogas) 125, 4. Békési Volán (Farkas F., Ruzs), 5. Nyíregyházi Volán (Kovács, Matula) 53, 6. Szolnoki Volán (Földvári, Kelemen) 44 ponttal.

Pályaépítési akció

Épüljön több sportlétesítmény társadalmi munkában! E jelmondat jegyében hirdett pályaeépítési akcióit februárban a Szakszervezetek Országos Tanácsa.

Hajdú-Biharban a Szakszervezetek Megyei Tanácsa ennek alapján felhívással fordult az üzemekhez, vállalatokhoz, intézményekhez és szakmunkásképző iskolákhoz, hogy vegyenek részt az akcióban. Így ebben az évben is folytatódott a sportpályák

építése társadalmi munkában. Közeledik a pályázat benyújtásának határideje. Ezért az SZMT kéri az üzemeket, vállalatokat, intézményeket, szakmunkásképző iskolákat, hogy munkájukról jelentésüket az alábbi címre küldjék meg: SZMT 4001 Debrecen, Postafiók 44.

A legjobb eredményt elérő pályaeépítőket a SZOT negyven-, harminc- és húszezer forintos sportvásárlási utalvánnyal jutalmazza.

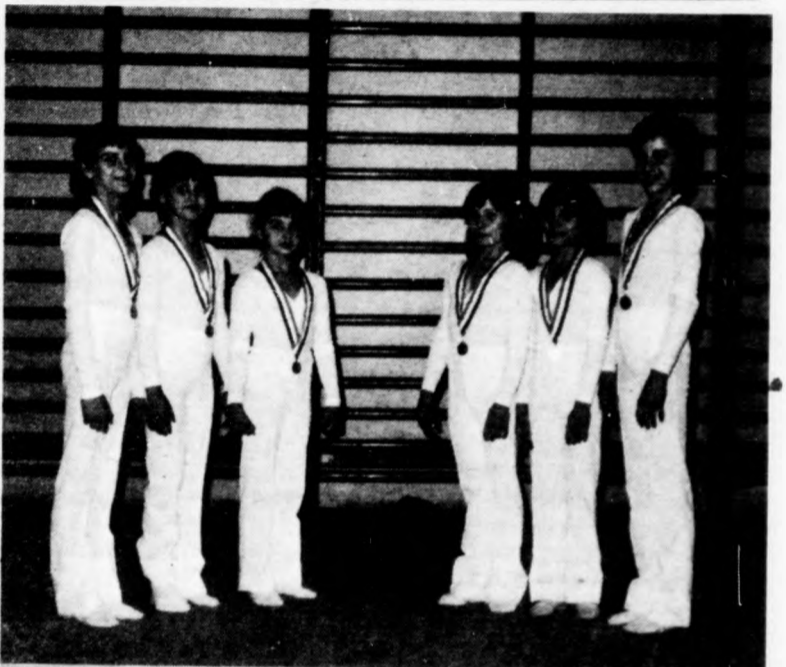
CSELGÁNC

Három versenyen is jól szerepeltek a debreceniek. Budapesti I. osztályú felnőtt rangsorversenyen négyen értek el jó helyezést a D. Dózsa versenyzői közül. Kovács G. és Sefcsik ezüstérmet, Zöld Gy. és Buda S. bronzérmet szereztek.

Az ifjúsági rangsorversenyen Szekszárdon Kovács Ferenc 56 kg-ban aranyérmet nyert. Ezüstérmesek: Varga József (53 kg) és Oláh Csaba (62 kg). Négyen szereztek bronzérmet: Nagy Antal

(57 kg), Oláh István (68 kg), Kovács Attila (83 kg) és Truczka Lajos (+83 kg).

A kisdobos vidéki területi bajnokságon, Békéscsabán nyolc egyesület 83 versenyzője vett részt. A Debreceni Sportiskola versenyzőiből aranyérmesek: Szabó Ferenc (29 kg), Bán András (35 kg) és Szabó Tamás (53 kg). Ezüstérmesek: Vasók Imre és József (38 kg), Hegyvári József (41 kg) és Mácza Attila (45 kg).

Harmadik helyen végeztek a Debreceni Sportiskola serdülő tornászai a budapesti tornacsarnokban megrendezett I. osztályú vidéki csapatbajnokságon. Az együttes tagjai: Magyar Ildikó, Tóth Judit, Kiss Erika, Lázárovics Izabella, Magyar Tünde, Körtvélyesi Anita. Edző: Kovácsné Launinyecz Júlia

TOLLASLABDA

A vártnál kevesebb tollaslabdázó nevezett a Felszabadulási Kupa országos páros versenyre, melyet vasárnap rendeztek Debrecenben. A Hajdúböszörményi Bocskai Vasas megvédte tavalyi elsőségét, második helyen a D. Kinizsi, a harmadikon a Hajdú Vasas végzett.

Nők: 1. Gönccy, Dargai (H. Bocskai), 2. Csekes, Szabó (D. Kinizsi), H. Bocskai, 3. Ber-

kó, Csétiné (Hajdú Vasas) és Fekete, Fórián (D. Kinizsi). — **Férfiak:** 1. Berkó, Borbély (D. Kinizsi), 2. Fábian, Hangyál (H. Bocskai), 3. Fábian Zs., Szolek (D. Kinizsi) és Felföldi, Jeges (H. Bocskai). — **Vegyes páros:** 1. Gönccy, Jeges (H. Bocskai), 2. Csekes, Berkó (D. Kinizsi), 3. Fekete, Borbély (D. Kinizsi) és Szabó, Csépan (H. Bocskai).

ATLÉTIKA

A napokban került sor a megyei váltóbajnokságra, ahol a következő eredmények születtek.

Nők

4x100 m serdülő B: 1. Debreceni Sportiskola (Gáspár, Kovács, Vizi, Pétercsák) 53.6 mp, 2. DUSE 57.4, 3. Ebesi Általános Iskola 57.4; **4x300 m serdülő B:** 1. DUSE (Ókrós, Rozsos, Bacsa, Nagy) 3:14.4 mp, 2. Püspök-ladányi Zöld Mező Tsz SK 3:26.1; **4x100 m serdülő A:** 1. DSI (Jónás, Nagy, Faragó, Béres) 52.8; 2. Zöld Mező 56.1, 3. Kossuth Gyakorló Gimnázium 57.0; **4x400 m serdülő A:** 1. Hajdúböszörményi Bocskai SE (Sóvágó, Lóderer, Dombi, Bodri) 4:41.4 mp; **4x800 m serdülő A:** 1. DUSE (Várhelyi, Radácsi, Irinyi) Szakközépiskola (Pál, Farkas, Tóth, Lénárt) 11:25.4 mp, **4x100 m nyílt:** 1. Hajdúböszörményi Bocskai (Demeter, Lengyel, Molnár, Sajtos) 54.9 mp, 2. Kereskedelmi Szakközépiskola 57.5. **4x200 m nyílt:** 1. DUSE (Varga, Várhelyi, Rácz, Újhelyi) 1:51.2, a DSI-t túlváltás miatt kizárták. **4x400 m nyílt:** 1. DSI (Jónás, Nagy, Faragó, Béres) 4:26.2 mp, 2. Kereskedelmi Szakközépiskola I. 4:35.5, 3. Kereskedelmi Szakközépiskola II. 4:52.0. **4x800 m nyílt:** 1. DUSE (Újhelyi, Varga, Rácz, Várhelyi) 10:29.1 mp.

Férfiak

4x300 m serdülő B: 1. DSI (Pintér, Juhász, Papp, Katona) 2:49.2 mp, 2. Zöld Mező 3:12.5; **4x100 m serdülő A:** 1. DUSE (Honti, Révész, Tályai, Bagdi) 48.6 mp, 2. DSI I. 48.7, 3. Kereskedelmi Szakközépiskola 48.8; **4x400 m serdülő A:** 1. Hajdúböszörményi Bocskai (Sauerwein, Nagy T., Nagy I., Varga) 4:09.0 mp; **4x800 m serdülő A:** 1. Hajdúböszörményi Bocskai (Kiss, Sajtos, Erdei, Kövér) 10:44.0 mp, **4x100 m nyílt:** 1. DUSE (Gyollai, Radácsi, Várhelyi, Erdei) 46.0 mp; **4x200 m nyílt:** 1. DUSE (Dobó Nagy, Várhelyi, Radácsi, Erdei) 1:37.7 mp, 2. DSI 1:42.2, 3. Péchy Építőipari Szakközépiskola 1:43.4; **4x400 m nyílt:** 1. DUSE (Dobó Nagy, Várhelyi, Radácsi, Erdei) 1:37.7 mp, 2. DSI 1:42.2, 3. Péchy Építőipari Szakközépiskola 1:43.4; **4x800 m nyílt:** 1. DUSE (Várhelyi, Radácsi, Kozsla, Erdei) 3:42.7, 2. DSI 3:48.7, 3. Péchy 3:54.8; **4x800 m nyílt:** 1. DUSE (Dobó Nagy, Várhelyi, Buzási, Erdei) 9:07.2, 2. DSI 9:09.4, 3. Péchy 9:16.0; **4x1500 m nyílt:** 1. DSI (Kovács, Kuffa, Madar, Hunyadvári) 19:56.9 mp.

A Csepel SC atlétikai versenyt három első helyet szereztek a Hajdúböszörményi Bocskai versenyzői. Szepesi Imre 9:13.6-tal nyerte a 3000 m-t, Nagy István pedig súlylökésben és gerelyhajításban bizonyult a legjobbnak. Előbbiben 14,83, utóbbiban 57,92 m-es eredményt ért el.

SOROKBAN

Az Edzett vagyk tömegsportakció keretében október 18-án, vasárnap délelőtt 9 óráig Hajdúböszörményben, a sporttelepen futásból, gyaloglásból és kerékpározásból nyílt alkalom a próbákra.

Portisch jól hajrázik. A tilburgi nemzetközi sakkturnán fűgőjátszmákkal felejték be Portisch előbb nyert a Beljavszkij elleni játszmájában, majd döntetlenül mérkőzött Timannal. Az utolsó forduló előtt az élcsoport: Petrosszjan, Timmann, Beljavszkij 5,3, Portisch 6, Andersson, Ljubovjevics 5,5 ponttal.

Tokióban kerül sor a labdarúgó Világ Kupa döntőjére. Európát a BEK-győztes Liverpool képviseli, a dél-amerikai kupagyőztes neve még nem ismeretes, mivel a döntő ezután lesz.

A hagyományos New York-i maratoni futóversenyt október 25-én bonnyólták le. A legidősebb résztvevő a 84 éves Noel Johnson lesz, a nőknél a négy esztendővel fiatalabb Ruth Rothford lesz a „korelnök”. A résztvevők közt lesz — többek közt — Ingemar Johansson, aki 1959-ben let-válogatott 32:23 (16:12). Az A-válogatottban Hoffmann László védett, az északkeleti válogatottban helyet kapott Horváth I., Molnár F., dr. Sívóltos, Menyhart, Bíró, Kormos, Nagy M. és Homovics, a D. Dózsa kézilabdázója.

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Kaposvár (5)—Dunajtv. (4)	x,1	x	1,x	1,x
2. MÁV DAC (8)—Pécsi VSK (14)	1	1,x	x,1	1
3. Dombóvár (16)—Ólajb. (2)	2,x	2	1,x,2	x,2
4. Váci Izzó (8)—Kecskemét (3)	x,2	2,1	1,2	x
5. Péntzugyör (12)—Dorog (2)	x,2,1	x,1	x,2	1,x
6. Bábóina (15)—MÁV Előre (4)	x,2	2,x	x,2	x
7. Gyöngyös (8)—Szabó SE (5)	1,x	1,2	x,1	1
8. Kazincbarc. (3)—Papp SE (6)	1	1,x	1,x	1
9. Barj (9)—Pistóiese (13)	x,1	1,x	1,x	1
10. Lazio (8)—Lecce (6)	1	1,x	x	1
11. Reggiana (19)—Brescia (17)	x,1	x,2	x	x,2
12. Sampdoria (16)—Varese (1)	x,2,1	2,1	x	2,x
13. Spal (9)—Perugia (5)	x,1	x	1,2,x	x
14. Palermo (11)—Cavese (2)	1,x,2	x,1	1,x	1
15. Pisa (4)—Foggia (18)	1	1,x	1	1
16. Verona (15)—Sambenedett. (3)	x,1	x,2	1	1

